Published and distributed under permit (No. 408) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General

VOL. VI. ÉVFOLYAM. NEW YORK, N. Y. 1918 OKTÓBER 24. No. 43. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
206 East 9th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

ON THE TRAIL — CURRENT COMMENT

OPERATORS ATTITUDE TO THE WORKINGMAN.

As it is usually hard to sell and easy to buy, the seller is suave and the buyer is grumpy. Meet the salesman in the evening, when he is a buyer of the board and lodging of "mine host," and he is a perfect bear. Nothing is right, and for nobody is there a good word. You could not imagine the pleasant salesman and the ill-tempered guest as the same man.

The relations between labor and capital resemble those between seller and buyer, but when labor is plentiful the capitalist is apt to greet applicants for work with a snarl, and when labor gets painfully scarce the reception is accorded by capital is of the nature of a wheedling. It will not last long enough for him to learn a little about the importance of the workingman as an employee and, impressed with that, he may realize the workingman's power as a voter.

As a matter of fact, to obtain the right attitude of labor to capital should be a matter of continued endeavor. The salesman always keeps the attitude of the client in mind. He knows that the reputation of his house must be above question, not only for fair dealing, but for courteous and even generous conduct. He realizes that the surest way of doing this is by personal acquaintance under especially favorable conditions. How industriously he stages such conditions and carefully watches his opportunity. The operator should try to get a similar standing with labor and should watch in like manner his opportunity for creating the right impression.

It certainly pays. A dozen corporations with a bad reputation for unfairness to labor could be mentioned. They have changed the personnel of their officials, but still the past remains to plague them. The better men have left and the less desirable men have remained, and the longer they stayed the more sour they became. The corporations in question have reformed, but they cannot get workmen from outside to see it; and they have to get along with what men they have.

(Continued on Page 7.)

A BÁNYA-VIDÉKEKEN NAGYON ERŐSEN DUL A SPANYOL NYAVALYA

Több bányát bezártak. — A járvány magular áldozatai. Hogyan védekezzünk.

A spanyol nyavalya sajnos, rohamosan terjed a bányavidékeken is. Már lapunk mult heti számában jelentettük, hogy több bányát bezártak, hogy a veszedelem terjedését megakadályozzák. Nagyon keservesen érzi meg ezt a betegséget a bányaipar, mert most, amikor már a korábbi bajok lassan-lassan rendbejöttek, most újra megakad a munka. Az utóbbi hetekben a vasutikosi szolgálat sokkal jobb volt, mint korábban, a bányászok is beletörődnek a szigoru helyzetbe, és most a spanyol influenza akasztja meg a szépen haladó munka folytonosságát. Az egyes telepekről a következő értesítéseket veszszük:

—

W. Va. A Baltimore & Ohio vasut mentén az influenza miatt erős kocsihiány volt az elmult héten.

—

Minersville, Pa. Ezen a kis bányatelepen az elmult héten egy nap alatt 58 halálest fordult elő a bányásrok között. Mindannyian a spanyol influenzia áldozatai. A környéken több bányát bezártak, azonkívül az Egészségügyi osztály elrendelte az összes szalonok, iskolák, templomok, színházak bezárását, mindaddig, míg a járvány teljesen el nem mulik.

—

Uniontown, Pa. A Frick Coke Co. 2. számu telepén erősen dühöng a járvány és a társaság vezetői a legnagyobb erélyjel látnak neki az ölfhérkedésekenek. Több halálest fordult elő. Ezen a környéken az összes szalonok lezárását elrendelték; hogy ezzel is megátolják a járvány terjedését. Ezen a vidéken a bányatársaságok már régebben kérik a szalonok becsukását, mert azt tartják, hogy ez nagyban gátolja az állandó munkát. De a kérés sok mindaddig eredménytelen maradt, míg a járvány fel nem lépett. Azt hiszik, hogy a környék szénternelése emelkedni fog, ha a szalonok sokáig zárva maradnak.

—

Nu Mine, Pa. Ugy értesítünk, hogy itt a spanyol influenzia terjedésének megakadályozása végett a szalonokat becsukták.

—

Pennsylvaniában az október havi eredmény nagyon szomoru lesz a szénternelésben, mert mindenfelé sok bányász fekszik spanyol influenziában, egy hogy több bányát be is zárták.

TESTVÉREIM, BESZÉLGESSÜNK

Mit müvelhetünk egy akarattal

Ebben a lapszámban végeláznomolást találnak a magyar bányászok a Szilágyi ügyben.

Megláthatod amerikai magyar bányásztestvér, hogy mit tudunk tenni, ha együtt cselekszünk, ha egy akarat vezeti a szivcinket, meg az agyvelőnket.

Nem az én akaratom, testvér. A testvéri szeretet, a bajtársi együttérzés lepszentebb akarata.

Csak ötszázan voltunk együtt, s az ötszáz kis tégladarabocska hatalmas tőkét épitett, megnyitotta a siralomház kapuját egy magyar előtt s még a jövőre is maradt egy szép kis erősségünk a lesujtottak védelmére.

Csak kétszer szóltattam fel, hogy segitséget hirjak magamhoz a bányászok közül, s ötszázan jelentek meg a rövid hiró szóra.

Nem prédikálok hát már a siratagnak!

Mert sokat szenvedtem valamikor a hitemért, meg az amerikai magyar bányászokért.

Barátaim, akik jó emberek, de akiket nagyon megtapostott régebben az élet, nagyon sokszor meg akartak "térítení" az ő igazságuk számára.

Azt mondták, hogy az időmet, az erőmet felcserélem, ha az emberi összetartást és a testvéri szeretetet hirdetem a munkások közt, s a puszttba hangzó szó marad majd örökké a kiáltásom.

Hát nem egész egy lett!

Öt év alatt tizezrek valloták egymást testvéreknek, hiszen csak azt hirdettem, amit ők akartak, amit ők éreztek.

Hogy jobban is szerethetnénk egymást? Én istenem, hiszen emberek vagyunk, gyarlók, kishitűek, fáradtak és szenvedő népek. Hiszen tenger a bajunk mindannyiunknak.

De ha akad köztünk, akikre nagyon ránehezedett a szerencsetlenség, akkor megtaláljuk mégis a szivünket. A mi igaz szivünket.

Akkor felemeljük a szenvedő testvért, letöröljük a könnyeket az arcáról és keresztényi szeretettel lecsókoljuk a fájdalmat a lelkéről.

Mert amerikai magyarok vagyunk, mert bányászok vagyunk, mert testvérek vagyunk.

Nincs az egy millióingi magyar közt még egy olyan csoport ember, mint ti vagytok, bányásztestvéreim.

Mert összetartotok, mert együtt érzetek s mert szeretet van a szivetekben. Talán a fejünk lefüggő lejáró kö, talán más okozza ezt, én nem tudom, én nem keresem.

Csak büszke és boldog vagyok, hogy köztetek közöm, hogy ilyen csapat élére vezettet a jó sors.

De hát az ember soha nem lehet megelégedve egészen. Nekem is van egy nagy kivánságom!

Azt szeretném, ha a jövőben tudna lenniék, mikor a közös bajról, vagy közös örömről van szó köztünk. Hogy ne ötszázan, de tizezren jönnélek a hivó szóra. Hogy ne tiz-öt meg két dollárt kelljen nání egynek-egynek, de tizhuszonöt centet a mégis több legyen a közös kincsünk, mint a most leadott dollárokból.

Szegény emberek vagyunk mindnyájan, sok áldozatot egyik sem tud könnyen hozni, de nagyot alkothatunk, ha mindnyájan összerakunk egy-egy morzsát.

Eljön-e egyszer az a boldog idő, testvérem, hogy egy akarat magyarja a bajtársaiknak?

Bizisoan eljön, mert bányászok vagyunk, testvérek vagyunk.

Higyjetek egymásban, higyjetek önmagatokban és bányászatban, ahogy én is hiltem és mindig hiszek mindnyájatokban.

HIMLER MÁRTON.

MÉG MINDIG NEM ELÉGELTÉK MEG A MAGYAROK A KIRÁLYI JÁRMOT

Nem szabad többé elbuknia a magyar köztársasági lobogónak.

Magyarország Ausztriától való elszakadásával egyidejűleg bontották ki az amerikai magyarok közt a mult hetekben a köztársaság lobogóját. A sajnos meg nem létező, de biztosan eljövendő magyar köztársaság lobogóját, hogy szivevi-lélekkel kötelejc csoportosodjék minden józan eszü magyar ember, aki szerencsés ennek az országnak a szabad levegőjét szívni.

Mindegy, hogy hol bontották ki, mindegy, hogy kik vették a kezükbe a magyar köztársasági eszmét, annak többé letörnie nem ha sem lesz szabad, mig egyetlen egy szabadságvágyó ember él ezen a világon.

Minek volt és minek lenne továbra is kiálya Magyarországnak? És egyáltalán minek a király?

Országok fejére üt aranyos bálvány, dögvészvé fogant véres átok a király, aki alattvalói becstelen butaságán nyugtatja trónjukat, s megcsufolva a természetben létező szent egyenlőséget, "uralkodik" a szerencsétlen ostoba népen.

Akinek nagysága a nép elnyomatását jelenti, akinek öröme a nép-milliók chatatéren való halálhörgése, akinek itala az emberek vére, akinek altató renője az országok sirása, akik nem adnak, mert nem adhatnak semmit az országunkat, de aki elvesz, felszivi, kiszipolyozz a magyk számára minden örömet, minden javat és minden gyönyörüséget, ami a népé lenne.

Mikor megszülettik szüz-mezőtlen jön a világra, s a nép butasága selyembe, bíborba, aranyba takargatja őt, hogy körülterjelje a kis király-bölykötket, s az esidék tettek az aranyborjuval.

Mikor nekiserdül, térdre ősik előte az emberi öröltség, hogy "felséges" lábaival belerúgjon az alázatos népbe.

Urnak nevelik, aki az istenadta élettet is elveheti az embertársaitól, akinek minden szabad, akire nézve nincsen törtvény, aki maga szabja a törvényeket millió meg millió szegény-szegény ostoba szolga népnek.

Mikor a kedve ugy kivánja, százezreket küldhet a nyomorba, s halálba, eladhatja a népet, vagy még egy csomó népet vehet egy másik koronás birangtól," és a vételárat a népe fizeti, az árulása bűnös vágja zsebre.

Kiskirályokkal, basáskodó

Magyarország elszakadt Ausztriától. A magyar képviselőház kikiáltotta az önálló független Magyarországot. S az ember nem tudja megérteni: — ha már volt merszük hozzá, hogy az utolsó órát élő Ausztria ellen forduljanak, miért nem mentek egy lépéssel tovább s miért nem csinálták meg a magyar köztársaságot is?! Hát miért kukoricáznak még mindig az urak Magyarországon, miért nem készítgetik-tik már tényleg az utilaput a felséges habsburgi talpak számára.

A rothadt Ausztriának vége, a halálos mérgű, kigenynyesedett sebeken addig azon ha nem lehet kivágni Magyarország testéből, mig a magyar köztársaságot is meg nem csinálják: — a független, becsületes, magyar köztársaságot, amely megszakit majd minden kapcsolatot Németországgal és a szabad, demokrata hatalmas nyugati nemzetekkel testvéri közösséghen keresi majd a maga boldogulását.

Minden szabad embernek a köztársasági lobogó alatt a helye.

akkor a kapzsi, a vérengző, a nyomorult bestia-horda beállott mind papnak az aranybálvány körül, hogy megölhessenek az oltárok után.

Kiből herceg, kiből gróf meg báró, kiből csak egyszerű nagyságos papja lett az aranybálványnak, de valamennyi körülötte és az ő hatalmából élt, és annál nagyobb rangu bitang lett belőle, minél jobban tudta hirdetni a császárok hatalmát.

Erre volt jó a király, erre valók ma is a császárok, akik hatalmasak ugyan, és ártalmasabbak minden kóferánál, de akik ezt a hatalmat a nép ostobaságán kívül a hamis prófétáknak köszönhetik, a akikkel ezt a hatalmat meg is kel hát osztaniok.

Ezt az egyiptomi csapást, ezt az évezredeken pusztított nyomorúságot meg kell szüntetünk, azt a rothadt fekélyt ki kell vágni, de tövestől!

Mert amig egy herceg, egy báró, egy nagyságos meg méltóságos ur ilyen cimeken szivja a levegőt, addig a királyokat is hába csapnák el: ezek lehelik a dögbalálát.

A magyar köztársasághoz nagy kell megszületnig, hogy visszatérés a régi átokhoz ne lehessen, hogy az aranybálványnak minden egyes apró oltárát leromlsak.

Egy millió erős, munkában megtisztosodott magyar kar él csupán csak ebben az országban is, s ez meg akkor is erős lenne a nagy, a tisztító rombolásban, ha beletörődnének a szolgaságba a tengerentuliak.

A tengerentui tizmilliós fezárt ajakról lebeen el naponta a titkos fohászkodás, hogy mentse meg az isten végre azt az agyonszanyargatott szegény magyar népet a legnagyobb csapástól.

Aki nem remél, aki nem kivánja a magyar köztársaságot, az gyáva ember, vagy maga is kölömb akar lenni embertársainál, maga is papja akar lenni a hamis bálványnak, a akkor nem is méltó arra, hogy a szabadítók táborában helyet kapjon.

S mikor lehetne alkalmasabb az idő a magyar köztársaság megteremtésére, mint éppen most, mikor a világszabadság katonái feltartóztathatatlanul robognak előre győzésmi utjokon és a népek számára a világdemokrácia uralma már is biztosítva van.

NEM KAPNAK BÁNYÁSZLAPOT

AZOK, akik bátralékban vannak az előfizetéssel, a kormány rendelete szerint nem szabad senkinek lapot küldeni, ha nem küldi be előre az előfizetést. Ne várja tehát senki a Bányászlapot, ha lejárt az előfizetése és még nem ujtotta meg. Lapot csak az kaphat, aki nincs hátralékban az előfizetéssel, minden hátralékos küldje be tehát azonnal az előfizetést.

MI UJSÁG A BÁNYATELEPEKEN?

A spanyol nyavalya magyar áldozatai a bánya-vidékeken.

Magyar bányászcsaládok gyásza.

Grantown, W. Va. Szomoru csapás érte a Simkó családot. A spanyol influenza ágyba döntötte Simkó Lajos testvérünket, 9 éves Miklós fiát és kis leányát. Simkó Lajos testvér egy heti betegség után meghalt, másnap kivette őt a halálba kis fia, a kis lány pedig még mindig nincs tul a veszélyen. Szegény Simkóné asszonynak kijutott a megpróbáltatásból.

Az elhunyt testvér tagja volt a Verhovay egyesület 97 szavteri fióljának, mely testületileg kisérte utolsó útjára a temetőbe. Magyar énekszó mellett hantolták el fiával együtt a Fairmont, W. a.-i temetőbe, ahol már több magyar testvér alussza örök álmát. Az egyesület nevében Hornyák János helyezett szép koszorut a sírhantra. A temetésen a környék magyarsága részt vett és általános a részvét a szerencsétlen özvegy iránt.

Simkó testvér Borsod megye Diósgyőrből jött ki Amerikába. Csak egy hétet hallja előtt vett egy kis farmot Farmington mellett, hogy ott gazdálkodjék, de a betegség keresztül huzta számitását.

Sharondale, Ky. Bertalan Mihály testvérünk házát is meglátogatta a betegség és halál. Feleségét rövid betegség után elhunyt és 5 apró árva maradt, akik még anyai gondozásra szorulnak. Szegényt Bertalan testvér meg a gyerekek is betegen fekiznek és ugy halljuk, hogy a telepen, bár van elég magyar, senki sem törődik a szerencsétlen családdal.

Figyelmeztetjük a magyar bányászokat, hogy legyenek nagyon óvatosak, mert csak azáltal védekezhetnek a betegség ellen. Oltóizkidjenek melegen, ne köpködjenek, csakis zsebkendőbe, ha már muszáj. Ha köhögnek vagy trüszkentenek, tartsanak zsebkendőt a szájuk elé, ne használjanak tobben egy edényt vagy evőeszközöt és mielyt valakinek hülése van, azonnal hivjon orvost. Az a legnagyobb baj, hogy a betegség egy ártatlannak látszó hülésel kezdődik, amit mindenki elhanyagol, pedig mindjárt a betegség kezdetén könnyen elejét vehetjük a bajnak.

Különösen vigyázni kell a gyerekekre, hogy ne vegyenek piszkos dolgokat a szájukba és nem kell engedni, hogy a gyerekeket megcsókolják. . Evés előtt mosatuk meg a kezünket forró vizben, szellőztessük jól a szobánkat és akinek a legkisebb hülése is van, egyedül aludjék egy szobában. Ne járjunk beteglátogatóba, se pedig olyan helyekre, ahol tömegek vannak, pl. szinházba. Alkoljunk sokat és tartunk a lábunkat különösen melegen.

A betegséget csakis a gondatlanság terjesztí , és csakis ugy vethetünk véget a bajnak , ha mindannyian igyekszünk a szabályokat betartani, sőt másokat is figyelmeztetni erre.

Pennsylvania.—Ugy a kemény, mint a puhaszén vidéken sok korábban leszát bányát ujból felnyitnak. A vizsgálatok már munkában vannak, ugy, hogy hamarosan sok ujonnan megnyitott telepnek lesz szükségük munkásokra.

Mahanoy Plane, Pa. — A Stanton, Lawrence and Bear Ridge bányáknak más kezelőtársaságnak az indokolásnak, hogy teljesen ki van hanyaseva. Az ujabb igazgatóknak azonban találtak egy olyan szerset és ugy munkáspa vitták, ugy, hogy naponta 650 tonna szenet adnak ki az ujonnak kitt bányáknak.

Hazleton, Pa. A New Boston Coal Co. itteni bányájában bevezették a villanyt és nem fogják az eddigi gőz és ösvér rendszert használni. A bevezetési munkálatokkal a bánya termelése nem csökkent, mert állandon adták ki szenet. " "

Hazleton, Pa. A Hollywood bánya, amit 30 évvel ezelőtt leástak, ujra üzembe lépett.

Wilkes Barre, Pa. 50 ezer dollár kárt okozott a társaságnak az itteni bányáscsomlás. A társaság emberei már előre figyelmeztették a bányászokat, hogy sietve költözködjenek és igy emberéletben nem esett kár.

Ashley, Pa. A munkát ezen a vidéken nagyban megakasztja a timföld hiány. A vasuti kocsik annyira ie vannak foglalva, hogy nem képesek a bányáknak elegendő timbert szálliani.

Logan, W. Va. A Gay Coal & Coke Co. egy gőzmozdonyt állitott munkába, hogy ezzel megjavitsa a vasuti kocsi szolgálatot. A társaság bistosan igérheti a bányászoknak, hogy ezentul nem lgen lesz vasuti kosi hiány.

Larskville, Pa. Az itteni bányászoknak nagyon megsaporodott a kiadásuk, amikor a vasuti dijat felemelték, mert a szomszédbuj járnak be dolgozni. Most a társaság egy csomó kocsit bocsájtott a bányászok rendelkezésére, hogy a vitelditjat megtakaritha sák.

Piney Fork, O. Az itteni bánya hatalmas szénlapalótó készüléket a hegycsuszamlás betemette. A bánya két hétig nem dolgozott.

Zanesville, O. A közeli bányákból 6 bányászt letartóztattak, mivel viselkedésük azt bizositotta, hogy nem viselettenek hűségel Amerika iránt és igy veszélyeztetik az eredményes széntermelést.

Salina, Pa. Kovács János testvér irja, hogy itt a bányában jól megy a munka a szén 4 és fél lábnyi magas, a házak jók, munkát lehet kapni.

Vincentnes, Ind. A Pike Coal Co. bányáját tüz pusztitotta el. A vizsgálat véletlen jelölt meg a tüz okának. A kár 125 ezer dollár. A társaport csak nem régen alakitottták, a tiplit megnagyobbitották, ugy hogy 3000 tonnát adtak ki naponta Az ujjáépitéshez azonnal hozzáfogtak.

Figyelem, magyar bányászok.

Értesítem volt bányásznaikat, hogy a TOLER, KY bányáink vésztesti munkáynem vetítve és. Ilegen a magyarok évek óta ismerjek és tudják, hogy szerszám és tisztelem Öket.

A munka nálunk nagyon jó megy! Vannak bőrdes munkálatok és igy magyarnak jó bejárói kaphatnak. Kellenek, ugy mint bordongnak is.

UJ HÁZAINK VANNAK.

Jöjjön személyesen vagy irjon felvilágositásért régi magyar bányászunkhoz, kinek czime:

GÉZA BORBÁS,
BOX 71,
STONE, KY.

Vagy irhat a társasághoz is.

Bailey Coal Co.
J. L. FERREL.
Gen. Superintendent,
TOLER, KY.

Royalton, Ill. Jelentettük lapunk mult heti számában, hogy az itteni bányában történt robbanás 14 bányászt elszárt. A szándékos bányatelepekről átjött menetcsapatok megtalálták az utat az elszárt bányászokhoz és kihozták a holttesteket. Közöttük volt 6 bányász és a manager is. A holttestek kihozatalánál azonban szivszaggató jelenetek játszódtak le. A managert sok bányászt megsirattta, mert mindannyiszor megsirattta, mert mindannyian nagyon szerették. Sok hazára dult szomoruság a robbanásnál. Pár nap óta a bánya rendes üzemben van és igy a bányászok akik bennhagytak a szerszámokat, most elmehetnek érte, vagy akár folytathatják a munkát. Pálfalvy Dénes testvér irja, hogy a bányainspektor a bányát megvizsgálta és megengedte, hogy megkezdjék a munkát.

Willard, Ky. Az itteni bányát most szerelték fel villanygépekkel.

McWhorter, W. Va. A vasuti kocsi szolgálat itt nagyon gyenge az utóbbi időben, mert 21 ladoló van és naponta egy kocsit kapnak. Igy bizonyt nem dolgozzák ki teljes munkaidejüket.

Avella, Pa. A munka itt jól megy. A bányában gáz nincs, lejárólevő van egy kevés, de nem mindenütt. Jó munkás 90—100 dolárt kereshett kéthetenként. Az tivóvíz jó. Van a telepen több iskola, templomok, jó házak, ugy hogy e hir bekülöje, Egyházi Gábor testvér, ajánlja ezt a helyet a magyaroknak.

Newhall, W. Va. Horváth László testvér irja, hogy a munka itt jól megy. hat napot dolgoznak. A bánya egyenes, a szén 5—7 láb magas, viz csak olyan kevés van, hogy az nem is számit. Gáz nincs, nyitott karbájd lámpával dolgoznak, lejárólevő van. A szenet masina vágja, és tonnaszámra vegyes méretűnek 40 centet fizetnek. Szerencsétlenség nem igen történik, a bánásmód elég jó. A takás és élelmezési árai csak olyanok, mint máshol. Uj embereket vesznek fel és Horváth testvér a maga részéről ajánlja ezt a helyet a magyaroknak.

Sugar Notch, Pa. — A Lehigh & Wilkes Barre Coal Co. két embere az elmult héten, amikor egy nyitott lámpa a gázhoz ért, sulyos égési sebeket szenvedett.

Avondale, Pa. — A Delaware, Lackawanna & Western Railroad Co. egy embere sulyosan megsebesült a robbanásnál, amelyet egy nyitott lámpa okozott. Ez a bánya csak nem régen van üzemben. Mind a négy bányászt az állami kórházba szállitották.

Greensburg, Pa. — Joe Petris és Steve Stanton, két tüzőtő halálát lelte annál a robbanásnál, a mely a Westmoreland Coal Co. Rilitoni bányájánál történt. Négy boiler robbant fel és a gőz meg töltötte az egész boilerházat. A mentésnél több ember megsebesült. A pusztitást a lehető legrövidebb idő alatt rendbe fogják ismét hozni, hogy a munka szakadatlanul tovább folyhassék.

Morgantown, W. Va. — A Sarepi Coal Co. uj tiplije készen van; ugyszintén készek a többi szükséges uj felszerelések is.

Straitsville, O. — Az uj tipli, amit a korábban leégett tipli helyébe épitettek, tényleg van és már dolgoznak vele.

Madisonville, Ky. — A korábban kigyult hatalmas tüzet csak napok multán tudták eloltani. A tüz azonban olyan nagy károkat okozott, hogy a bányát le kellet zárni.

VISSZHANG A BÁNYÁK TÁJÉKÁRÓL.

AMIT A MAGYAR BÁNYÁSZLAP OLVASÓI IRNAK.

Kedves Himler szerkesztő testvér,

a legbensőbb testvéri szeretettel küldem ezen pár soraimnak helyet adni a Magyar Bányászlapban, ha érdemesnek látja.

Kaptam egy levelet a Hűség Liga vezetőségétől, kérve engemet, hogy gyűjtsek tagokat a Liga számára és a levél kezdetén mindjárt ez volt: — Tisztelt Barátom, örvendetes hirt küldök önnek, mert hét hónap alatt 25 ezer tagja van már a Ligának... De ilyenformán nem örvendhetek a Liga vezetőségével együtt, de inkább sajnálkozásomnak adok kifejezést, hogy félmilliónyi magyarból még csak huszonezren éreztek fel a mély álomból, ilyenformán, ha az Egyesült Államok kormánya például azt kérdezi, hogy kik büszegesek Amerikához, hát a 25 ezernyi magyar odaállit, hogy én, én uram.

De majd ha azt kérdi az Egyesült Államok kormánya, hogy akartok-e „hű sejtelegyűnkre lenni, mert még eddig a rabigát hurtátok a nagy uri szarnokoknak azért a szerény megélhetésért, a mit a hasatokhoz szabott és dolgoztatok érte vakulástól vakulásig, tehát én, Uncle Sam, akartak benneteket felszabadítani, ha segédkezet nyujtanétek nekünk, mert mi, az Egyesült Államok a vizben fuldokló népünk segitségére sietünk, jertek velünk a mentési munkába. Amikor belátam a Hűség Ligába, engem senki se kérj szeretett, és a Bányászlapból olvastam annak jelentőségéről és én rábeszéltem három társamat is a belépésre. A huszonötezer tag felett nem nagyon osztom az örömömet a Liga vezetőségével, hiszen már az egész amerikai magyarságnak régen együtt kellett volna lenni a Hűség Ligában, de ez nem a Liga vezetőségének a szégyene, hanem azoknak, akik annyi ébresztgetésre se tudnak felébredni, csak még mindig alva járnak.

De annak az örömünnek adok kifejezést, hogy New Hall, W. Va., környékén nem szükséges a magyarokat toborozni, mert már azok egy kettő kivételével mind benne vannak a Hűség Ligában.

A Liberty Bondot itt a New Hallt magyarokra nem nagyon kell erőszakolni, mert nagy része minden felszólitás nélkül vesz. — ugy mint én, meg egy társam. Vajszkó Mihály, és egyik jó barátunk a másik is 900 dollárt, tiszta készpénzt adtunk Liberty Bondba.

Maradok testvéri tisztelettel Himler szerkesztő urhoz és a nagyrabecsült szerkesztőséghez.

Steve Dimon, Cucumber W. Va.

—

Már a Bányászlap nélkül nem tudok lenni, igazán üres a lélek a lélek. Ezek után Isten áldását kérem minden velem küzdő és fáradozó testvérre.

Illés József,
W. Frankfort, Ill.

—

Nagyon örülünk, hogy olyan bátran szembe szállás az igazság mellett, bizony ilyen lap szerkesztősége megérdemelné, hogy minden magyar hazban olvassák.

Ezek után azoknak hü olvasója becses lapjának, kivánok jó egészséget minden bányász testvérnek. Isten velük.

Lancsák Pál,
Lynch Mines, Ky.

—

Igen mély tisztelettel köszönöm a Szerkesztő ur becses pártfogását, hogy el tatsszik jlani az én ügyemben és hogy tetszett kisbesitenl a podánat. Köszönöm a Szerkesztő ur fáradozását és maradok továbbra is testvéri szeretettel, azig az Egyesült Államokban lesek. inkább párosul ügyem a Szerkesztő ur lapját. Maradok szivbéli üdvözlettel,

Szabó Sándor,
Ward, W. Va.

—

— Igyekszem a lapot megujtani, mert nem akarok a lap nélkül lenni.

Erdei Mihály,
Hammond, La.

—

— Itt küldöm a lapra az előtiszetést, mert nem akarom, hogy elmaradjak tőle, mert többre betcülöm, mint bármelyik lapot.

Elek Géfgöy,
New Hall, W. Va.

—

— Mellékelve küldöm a két dollárt, mert kötelességemnek tartom a lapunkra előfizetni.

Szabó Gyula,
Filbert, W. Va.

—

Itt küldök 2 dollárt a lapért, mert az utolsó számban olvastam a Kohányi Egylet tagjaira vonatkozó sorokat, mert én nem akarom a lapot beszüntetni, mert én nekem meglelelő és szeretem és nem akarok hátrálékban lenni.

Maradok tisztelettel, mint bajtársuk és sok jó szerencsét, hogy mind előbb tobb számmal lehessünk.

Csizmadia János,
Christopher, Ill.

—

Becses lapunkból értesültem, hogy Szilágyi János érdemes fáradozásuk, hála a Mindenhatónak, ékeresrl járt. Tehát nagyon örvendek, hogy az illető megszabadult és kérem a tisztelt Szerkesztőséget, hogy velünk együtt kuzdjenek jóban-rosszban és bár akármely bonfitárunknak lenne olyan ügye, hol tömegs kell, legyenek olyanok, mint eddig és karoljék fel. Mi pedig, magyar bányászok, tegyünk ugy minden ügyben, nintha csak parancszóra történne valami, hogy ne legyünk gyülölettel, hanem kérő szóra segitsük testvéreisen egymást ebben a nagy világban. Maradtam mély tisztelettel,

Gribéczky Lajos,
Vintondale, Pa.

—

Potoma Péter testvér, Heilwood, Pa., október 12-iki dátummal a következőket irja többek közöttt:

— Örömmel jelentheteem, hogy a 4-ik Szabadság kölcsön quota elérésére eziideig a jegyzések 62 ezer dollárt tesznek ki a remélem, hogy a Szabadság kölcsön utóló napján elérjük a 84 ezret, amiben a magyarságnak nagy része van. És büszke vagyok rá, hogy a beilwoodi magyarság minden egyes tagja részet vett a 4-ik Szabadság kölcsön jegyzésben és ezuton is köszönetet mondok nekik az én és előjáróim nevében, s ünnepélyesen fogadom, hogy ezután még jobban és fáradhatlanabbul kitartok a magyarság mellett mindvégig. Mindnyájunk erőéig tettem, ezután meg nagyobb odaadással fogom az erőket kidolgozni ami tőlem telik, megtelni. Sajnos, egy testvérünk, aki kórházban feksik nem vett részt a Liberty kölcsön jegyzésében, de ő is mondta, hogy mihelyt kijön a kórházból, jegyezni fog.

Amióta tehát ismeltetem lős szőnetemet nyivánitom a Penn Mary Coal Co. összes munkásainak, kérem a tek. szerkesztőséget, hogy levelemet, ha nem is egészben, de részben közölni sziveskedjék.

Nem tudom, mi fia a Magyar Bányászlapban, de én soha fáradságot nem ismertem, ha arról volt szó, hogy a Magyar Bányászlapunk hasznára legyek. Ristán is mindig készséggel álltt egy a lapunk, mint a bányásztestvérek szolgálatára. Vagyok mint denkor hűséggen híve,

Potoma Péter.

Magyar bányászokra van szükségünk!

Crane
OMAR
Micco
West Virginia.

A MAIN ISLAND CREEK COAL CO. telepei

West Virginia legnagyobb bányásztelepei

A SZÉN MAGASSÁGA 7—8 LÁB.

Kitünő tető. Barátságos szinen. Van a telepen több templom, iskolák, poolroom, szinház és bank, azonkivül egy

500 SZEMÉLYES FÜRDŐ.

Plasztorestti házak, villanyvilágitással, 3 szobával 18 szobáig kaphatók.

A telepen már vannak magyar bányászok, ezek közül nem egy 10-12 dollárt keres naponta.

Irjon felvilágositásért John Beerze, box 547 Omar, W. Va., beszélhetes magyar bányásznak, aki magyarul meg fog önnek irni mindent. A társaság is szivesen válaszol levelére, de jóbbet azonnal is munkára késznek.

MAIN ISLAND CREEK COAL COMPANY

Jas. Stirrat, Gen. Manager. W. T. Jones, Gen. Superintendent.

OMAR, WEST VIRGINIA.

UTIRANY:—Huntingtonon keresztül a C. & O. vasuton Logan-ig, Loganitól O., már 8 mérföldnyire fekszik.

WARD, WEST VIRGINIA

A K. & M. vasut mentén, közel West Virginia állam fővárosához, Charlestonhoz.

ÚJVIO BÁNYA.

A West Virginiai magyarok már jól ismerik ezt a helyet. Egyike a legjobb bányáknak egész W. Va.-ban.

A szén átlagosan hat láb. 16 fázak, kitünő tetővel. Templom, iskola a telepen. Tonnánként 50½ centtól egészen 55 centig fizetünk.

Nincs telep, ahol ARANYIAG annyi magyar dolgozna, mint itt. A bánya vezetősége a magyarokkal nagyon jól bánik és a magyarok is szeretik ezt a telepet. Jöjjön szemelyesen a telepre és nézzen körül, vagy irjon felvilágositásért régi, becsületes magyar bányászainkhoz, akik szivesen fognak megadni minden felvilágositást. Ünnek a következő czimekre:

VLAZ SANDOR, BOX 11
ALEX GANCS, BOX 8
ALEX CS. KISS, BOX 52

vagy irjon egyenesen a társaság czimére, amely a következő:

KELLYS CREEK COLLIERY COMPANY.

JOHN J. SNURE, MANAGER

WARD, WEST VIRGINIA.

Olvassa el az utolsó oldalon levő hirdetésünket. 290.

FIGYELEM!

Akik jó és állandó munkát akarnak, azok jöjjenek a mi telepünkre. A szén magassága 5 és 5 és fél láb kitünő vastagságu.

UJ BÁNYA, KITÜNŐ TETŐ.

Jó házak, jó tvóviz, iskola, templom, mozi, külön játszótér a gyerekeknek.

A mi bányásznink, akik naponta 10 sól 12 dollárt is keresnek. Telepünk megbizott embere ARNOCZKY JÓZSEF, régi becsületes magyar bányász, aki szivesen válaszol minden kérdésre. Irjanak és magyarul fogunk válaszolni. Vagy jöjjenek szemelyesen Huntington, W. Va. és Logan, W. Va. városokon keresztül a C. & O. vasutonal menetre.

MAGÁNOS EMBEREK RÉSZÉRE JÓ MAGYAROS BURD.

PROCKTER COAL COMPANY

AMHERSTDALE, West Virginia.

FIGYELEM MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Három nagy bányának van egymás mellett, ahol magyar bányászok már évek óta dolgoznak. A szén magassága 8pt(ez telepünkön 5-6 láb. Havi 8a Gates telepünkön 6-7 lábig. Alig van West Virginiában hasonló szépkinézetu telep, ahol annyi magyar van, mint nálunk. Gates és Bawi telepünkön magyar FOREMAN van. Minden telepünkön van templom és iskola. Hawlon két vagy három egyesület is van. Ha jó akar keresni, jöjjön hozzánk és jöjjenek vele. Jöjjön telepünkre vagy irjon felvilágositásért a következő czimekre. Magyarul fogunk önnek válaszolni.

CRYSTAL BLOCK COAL & COKE CO.

M. V. Krieger, Spt. HAWL, W. VA.

CRYSTAL BLOCK MINING CO.

C. A. Tulley Spt. SPRIGG, W. VA

CRYSTAL BLOCK MINING CO.

E. S. Hamilton, Spt. GATES, W. VA.

Telepünk a N. W. vasut mentén, Williamson és Matewan vároook közt fekszenek.

Olvassa el hirdetésünket az utolsó oldalon is.

MAGYAR BÁNYÁSZEK!

A mi bányánk csak 15 percnyire fekszennek gyalog (Barnsdale) W. Va. városba, ahol minden elérhető jobbat kapni, mint az ott levő West Virginiában.

A szén 7 láb magas, kárd nélkülöz van csigonnd, a munkás jó mely bányásznak. Magyar bányásznak már dolgoznak nálunk és mindenkinek van munkája elégszik.

MAGYAR BÁNYÁSZOKNAK SZÍVESEN ADUNK MUNKÁT

Jelentkezzenek nálunk

J. J. SHUMSER, Superintendent

HARLAN & COAL & COKE COMPANY

FITCATER MINE, CLARKSBURG, W. VA.

Amérikai Magyar Segélyző Szövetség

(Magyar Betegségélyző Egyletek Szövetkezete.)

Alakult 1902-ben. — Bekebelezteetett 1906-ben.

1418 STATE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

Legtörvényesebb magyar testület. — Kormánytól felhatalmazva. 1000 dollár háláleset. — 500 dollár fölnegily. — 100 dollár évenkénti betegségi segély. — Minden kérdezősködésre szonnal válaszol a titkári hivatal.

AZ UTOLSÓ FEJEZET

Bajba jutott amerikai magyar bányászok védelmi alapja

Elszámolás a Szilágyi ügyben.

— Mennyit adtak össze a magyar bányászok s mennyi volt a kiadás.

— A tanuk költségszámlái. — Akik nem küldték be a számláikat.

Bányászok, ne felejtsük el, hogy amikor egy testvérünket kellett a siralom-házból kiszabaditanunk, magunkra hagytuk minket azok az amerikai magyar nagy urak, akik pedig tele szájjal szokták hurjogatni, hogy milyen igaz testvéreink nekünk.

Micsoda célt fog szolgálni a Szilágyi János megmentése céljából gyüjtött összeg maradványa.

— Ami az amerikai magyar bányászok közös vagyona lesz.

Bár a Szilágyi-ügy aktái még végleges nem zárhatók le, mert tudomásunk szerint egyes helyeken vannak még összegyüjtött pénzek, mi az eddigi bevételeinkről és kiadásainkról közöltni akarjuk a kimutatást.

Amennyiben még a bevételekhez, vagy a kiadásokhoz hozzá jönne valami, tudatni fogjuk azt az adakozó magyar bányászokkal.

Elszámolásunkból látni fogják a magyar bányászok, hogy kiadásaink jóval többek voltak, mint a mennyire magunk is számitottunk, ezeket a kiadásokat azonban előre nem láthattuk.

A Szilágyi tárgyalása előtt néhány földije, különösen pedig rokonai állandóan leveleztek az ügyében s nem egy azt igérte, hogy a költségekhez bármily arányban hozzá járul. Volt olyan is, aki üzenetet küldött, hogy tizezer dollárt is áldoz a rokona megmentésére.

Mi nem akartunk a költségekkel egy embert sem terhelni, viszont arra számitottunk, hogy ezek az áldozatkész emberek nem fognak költségszámlái ugyatani be.

Ezekkel a költségszámlákkal többre szaporodott a kiadások összege, mint ahogy arra számitottunk s csupán csak azért emlitjük itt azt fel, nem pedig azért, mintha ezeket a kifizetett számlákat fel kivánnánk panaszolni.

Nem panaszolhatjuk fel a számlákat azért sem, mert a megjelent rokonok közül néhányan nagyobb összeget vittek magukkal a tárgyalásra s a Szilágyi felmentése után mind megmutatták azt, hogy ha szükség lett volna rá, még azokat a pénzeket is feláldozták volna.

Mind az alábbi kimutatásokból látni lehet, pénzünk nemcsak hogy elégnyére, de — hála az amerikai magyar bányászok jószivének — még nagy feleslegünk is maradt, aminek hováforditásáról szintén alább számolunk be.

Összes bevételünk volt eddigi kimutatásaink szerint:
1918 október 14-ig $1667.02

Kiadásaink összege:

Walter S. Tipton hillsvillei ügyvéd tiszteletdija	$250.00
Walter S. Tipton utiköltségei, angol tanuknak általa és általunk fizetett napidijai és költségei, összesen	156.00
D. W. Bolan hillsvillei ügyvéd tiszteletdija	100.00
John H. Greene, williamsoni ügyvéd tiszteletdija	50.00
Első telmacs utiköltsége és előzetes kiadások táviratokra, telefonokra s egyebekre	82.70
Rev. Péchy Kornélnak tartozik a 110 dolláron felül, amit neki a hatóság adott)	18.00
Horváth Boriska asszony számlája	26.00
Majoros István számlája	27.85
Horváth Bertalan számlája	27.85
Tóth Ferenc számlája	27.85
Szondy János számlája	60.00
Wash István és Mrs. Kiss számlai	128.00
Frank Terebessy számlája	42.75
Almássy József számlája	31.27
Urbán János számlája	31.27
Eddigi összes kiadások	$1,079.54
Maradvány tehát:	587.48
Ehhez hozzá jön a Jersey City-ben gyüjtött és a Wash István és Mrs. Kish által biztositéknak mondott tartott összeg, mely nem foglaltatik a $1,667.02-ben	43.20
Van tehat nálunk jelenleg	$ 630.68

Gyüjtöttek azonkivül tudomásunk szerint Jenkinjonesen kerülbelül 60 dollárt, eddig azonban ez az összeg hozzánk be nem folyt, hár mi a jenkinsonesi tanuk kiadásait régen kiutaltuk. Ez a végösszeget emelni fogja, ha befolyik hozzánk.

Meg kell még emlitenem, hogy New Brunswickon Tiszteletes Laky Zsigmond lelkész is gyüjtött körülbelül negyven dollárt, s ebből el is költött Tipton ügyvéd husz dollár körül, a többit New Brunswickra küldte vissza.

Nehogy a magyar bányászok a sok tanuköltséget megsokallják és azt a mi könnyelmüségünknek tudják be, részletes számlát kértünk mindenünnen s alább közöljük azokat:

Horváth Boriska asszony számlája:

Vasuti költség:	$7.35
Automobil	6.40
Szálloda és élelem	7.25
Mig odajárt egy asszony volt a bazánál, akinek a napi dijai összesen	5.00
Összesen	$26.00

Horváth Boriska asszony azt irta, hogy három burdost is hagyott otthon, de azért semmi kártérítést nem kiván, mert Szilágyinak rokona.

Horváth Bertalan, Majoros István és Tóth Ferenc:

Hárman egy helyről mentek és mert Szilágyinak szintén rokonai, semmiféle napszámot nem kivántak, csak összes költségeik megtérítését kérték. Számlájuk egyforma s alább közöljük:

Vasuti költségek egyenként	$11.18
Automobil költség, egyenként	5.75
Hotel és étkezés	11.00
Összes kiadás egyenként	$27.85

Wash István és Mrs. Kiss:

Összes költségeik megtörténésen kivül napszámot is számitottak fel; azt irják azonban, hogy a szép akróra való tekintettel mérsékelt napidijat számitanak. Számlájuk egyhe van véve és a következő:

Kettőjük vonat és automobil költsége	$81.50
Kettőjük étkezése és szállodája	16.50
Wash István napidija 4 napra	20.00
Mrs. Kish napidija 4 napra	10.00
Kettőjük összkiadása	$128.00

Szondy János:

Flintrol, Michiganból utazott le és csupán vasuti költsége megtérítését kérte, ami hatvan dollárt tett ki.

Terebessy Ferenc:

Roda-i honfitársunk nem irta részletezve a kiadását, a az ő számlája összesen $42.75.

Almássy József és Orbán János:

ugyancsak Roda-ról mentek el s minthogy ők is rokonai Szilágyinak, napszámot ők sem számitanak. Számlájuk egyenként a következő:

Vonat és automobil költség egynek-egynek	$21.62
Szálloda és étkezés számla, egynek-egynek	9.65
Összesen:	$31.27

Nem kaptunk még számlát, a így feltesszük, hogy nem is követelnek költségmegtérítést: *Urbán György, Dante, Va.; Urbán Györgyné, Dante, Va.; Szondy István, Dante, Va.*

Mint az adakozó magyar bányászok láthatják, az összegyült pénz nemcsak hogy elegendő volt a Szilágyi megmentésére, de abból meg is maradt majdnem 700 dollárnyi összeg.

Alapos megfontolás után arra a megállapodásra jutottam, hogy ezt az összeget megtartja a Magyar Bányászlap egy három tagu bizottság felügyelete alatt kezelésében s *ebből az összegből fogjuk a jövőben hasonló szerencsétlen helyzetbe jutott bányászok védelmi költségeit fedezni.*

Gondoltunk arra, hogy ezt az összeget esetleg Szilágyi Jánosnak adnánk át, véleményünk szerint azonban az adakozók célja nem az volt, hogy Szilágyi Jánosnak pénzt adjanak, hanem hogy őt az életnek megmentsék, anélkül, hogy arra az ő részéről bármi költség is lenne s ennél többet a magyar bányászoktól nem is követelhet.

Hasonló szerencsétlen helyzetben évente nem egy ember fordul hozzánk segitségért, s bizony az is előfordul, hogy kellő anyagi eszközök hiányában nem tudunk neki elég védelmet nyujtani, mert gyüjtést sem indithatunk nap-nap után.

Az adakozók a pénzt egy elitélt magyar megszabaditására adták s igy azt csakis arra fordithatjuk.

Mihelyt a jenkinjonesi és esetleg máshol gyüjtött pénzeket megkapjuk, mennai közöljük pontosan, hogy mennyi a megmaradt összeg s hogy az mely takarékpénztárban van elhelyezve. A pénz hováforditásáról s kezeléséről a jövőben a Magyar Bányászlap inditványára a következő 3 hiteles magyar bánászt fog határozni: — Hunczinger Lajos, Tökkeczky Ferenc és Gaál Antal.

Ez az összeg az amerikai magyar bányászok közös vagyonát fogja képezni, s mert az adakozók jóformán mindannyian bányászok voltak, CSAKIS A SAJÁT HIBÁJUKON KIVÜL BAJBA JUTOTT MAGYAR BÁNYÁSZOK SEGITSÉGÉRE FOGJUK AZT FORDITANI. Más mint magyar bányász ez összegből nem kaphat segitséget és másfajta célra, mint fogtalanul ülődött ember védelmére magyar bányászok se kérjenek abból.

Ismételten és utoljára hálaian köszönjük mindenkinek, aki ehhez a nagy összeghez egy centet is adott, hogy nem hagyott engem magamra a küzdelemben s a szükségesnél is nagyobb összeget adtak a védelemre.

HIMLER MÁRTON.

Szilágyi & Company
NEW YORK CITY.
1550 FIRST AVENUE.
COLUMBIA BANDOLGOMYER GYÁRI ÁRAN $15-ért $600-ig.
Kézpénz vagy igen előnyös részletfizetés mellett. Columbia hangszerek (magyar és más nemzetiségek) a legjobb legszebb és legtagyobb választékban. Vidéki megrendelések teljes díjszabás legnagyobb gondos fordítnak.
Kérjék a magyar bányászok pénzügyét.

Ha emberek lábbeliről beszélnek,

az mindig egy alkalom arra, hogy a "Hi-Press" egy pár jó szót kapjon. Sokkal több ilyen csizmát adunk el szóbeli ajánlás, mint hidetés utján, mert a bányászok elismerik ezek nagyszerű tartósságát. Más fajták is igérik ezt—de a "Hi-Press" be is tartja. Ma már mindenfelé ez a legtovább viselhetőnek, legkényelmesebbnek elismert lábbeli. Aki ezt viseli, annak megszünnek a talpalási kiadások, mert a Fehér "Hi-Press" talpak tényleg erősebbek, mint az acél.

40 ezer kereskedő ajánlja.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY
Makers of the celebrated Goodrich Automobile Tires—
"Best in the Long Run."
THE CITY OF GOODRICH—AKRON, Ohio.

SZOLGÁLATI KÁRTYA A SZORGALMAS MUNKÁERT.

A Gay Coal & Coke Co. Logan, W. Va. szolgálati kártyákat bocsát ki bányászai részére. A szolgálati kártyát havonta fogják kiosztani munkásoknak a bányásznoknak, akik az egész hónapban minden nap teljes időt dolgoztak. Munkás, akik munkaidő tartosság, vagy felettiénél szinkégesok, vagy saját hibájukon kívül mulasztottak, szintén megkapják a szolgálati kártyát. Ezt a kártyát felmutathatja minden bányász ha munkát cserél és azonnal megláthja az uj munkaadó, hogy az illető bányász hány napot dolgozott ki teljesen.

A KEMÉNYSZÉN BÁNYÁSZOK FIZETÉSE.

A keményszén vidék segoldó bányászainak megigérték, hogy hamarosan értesiteni fogják őket az uj munkabérekről. Ez eredetileg október 5-re volt igérve, de ugylátszik elmaradt és csak a közeli napokra várható. Az uj árak meg fogják közelitenl a puhaszén vidéken fizetett árakat.

A SZESZES ITAL ELADÁS MEGSZORITÁSA.

Dubois, Pa.-ban a nagybani sör és pálinka kereskedők gyülést tartottak, amelyen igérctet tettek a Fütőnyag Felügyelőség jelen volt képviselőjének hogy igyekezni fognak azon, hogy ne adjanak el szeszes italt olyanoknak, akik azt a száraz helyekre viszik. Azt is megigérték, hogy csakis ismerőseiknek fognak nagyban eladni, hogy igy ne juthasson az a száraz vidékekre. A Fütőnyag Felügyelőség tervbe vette ezt a megszoritást az egész ország területére, mert azt hiszik, hogy ez legalább 5-10 százalékkal emelné a szénternelés eredményét.

BÁNYÁSZHALÁL.

Oak Creek, Colo. Szemes Ferenc öreg magyar bányász volt, de azért jó erőben dolgozott versenyt a fiatalokkal. Szemtember 26-án bement a bányába és egy megrakott kárét akart leereszteni, de oly szerencsétlenül járt, hogy a kerekek alá került és a kerekek elvágták a lábujjait. Az először jelentéktelennek látszó seb annyira elmérgesedett később, hogy Szemes testvérnek le kellett a lábát vágni, de ugylátszik az operáciás is késön történt, mert testvérünk pár heti szenvedés után októberben 17-én meghalt. Szemes testvérünk 60 éves volt és halálát felesége gyászolja. Régóta van már Amerikában és sok magyar bányász megfordult a házánál.

Mi lesz a kétezer uj előfizetővel, testvérek?

AMIT KARÁCSONYI AJÁNDEK GYANÁNT KÉRUNK AZ OLVASOINKTÓL.

Kétezer uj harcossal akarjuk megnöveleni a Magyar Bányászlap táborát. — Segitsenek nagy munkánkban az olvasóink.

Felszólitást közöltünk lapunk egy korábbi számában, amiben kértük testvéreinket, hogy szereezenek nekünk karácsonyig kétezer előfizetőt. Nagy szám ez, de mi bizunk benne, hogy meg is kapjuk és hogy van okunk a jó reménységre, azt bizonyitja pár levél, amit azóta a magyar bányásztól kaptunk. Egy pár testvér nem várta, hogy sokszor mondogassuk el az indokainkat, hanem azonnal munkához látott. De is bizonyosodott, hogy nem lehetetlenség a kérésünk teljesitése, csakis a jóakarat kell hozzá.

Vlaz Sándor testvérünk, Ward, W. Va-ból a következő levelet irta:

Olvastam az október 3-ki számból, hogy minden ember szerezzen 2 uj előfizetőt, mint karácsonyi ajándékot. Tehát, hogy ebből kivegyem a részem, hogy én se maradjak hátra, én is utána járta és azt hiszem, hogy nem fogok vétkezni, amint a kettő helyett hármat szerezttem, meg hogy sokkal előbb jártam benne, mint karácsony lenne, mert hát az még messze van. Itt küldöm a 6 dollárt és tessék a lapot küldeni a 3 uj előfizető nevére.

Simon István testvér egyszer potyaolvasója volt a lapnak, ami azt érdemeyzete, hogy csatlakozott az előfizetők táborához a következő levél kiséretében:

A lapból olvastam, hogy két ezer előfizetőre van szükség, tehát én rászántam magam, hogy keritek egy pár előfizetőt magamhoz, dehát egy-két szóra nem igen hallgatnak. Persze én még előfizetője nem voltam a Bányászlapnak, potyaolvasója is csak egyszer és nem is akarom ingyen olvasni, itt küldöm a két dollárt a lapra.

Simon István, Portage, Pa.

Zoltán György testvér, Eldorado, Ill. a következő levéllel küld be egy uj előfizetőt:

Becses tudomására adom, hogy a napokban találkoztam egy jó magyar bányásszal, kivel nem nagy ismeretségben voltam, de szórakozás közben megbarátkoztunk. Beszélgetés közben előhozódott a Bányászlap és a többi is. Mire az én barátom kivágott 2 ropogós dollárt, hogy rendeljem meg a lapot a részére. Én a két dollárt nagyon szivesen fogadtam és küldöm is a levelemnel, sajnos, hogy többet nem birtam; mint előfizetőt keriteni. Maradok a t. szerkesztőség jó támogatója

Zoltán György.

Reméljük, hogy a többi testvéreink is csatlakozni fognak a segitők csoportjába, hogy a többiek is épenugy átérzik a levelek végére irt testvéri szeretet szavait, mint a fentiek.

A mostani idők tanitják, hogy az egyesülésben van az erő, a tömegek szava a döntő, fontos tehát a bányászokra nézve is, hogy minél nagyobb szábas csoportosuljanak egy táborba.

Köszönetet mondunk fentnevezett testvéreinknek és itt is biztosithatjuk ugy őket, mint minden bajtársat, hogy mindenben rendelkezésükre állunk tovább is. Szeretettel és bizassal várjuk a többi segitő kezet.

FELHIVÁS.

A Verbovay Egyesület 248-sz. fiók tagjai e hó 27-én tartandó rendes havi gyülésén való megjelenésre felkéretnek, a zászlószentelési ünnepély programjának a megállapitása végett.

Wilkinson, W. Va.

Zékány Sándor elnök.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
206 East 9th Street, New York
Telephone: Orchard 7738

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban — The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő: HIMLER MÁRTON — Editor: MARTIN HIMLER

Előfizetési ár: Egyesült Államokban 1 évre $2.00, Külföldre ..... $2.50 — Subscription Rates: In the United States ..... $2.00, Abroad $2.50

Megjelenik minden csütörtökön — Published Every Thursday

Published by MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez szolt bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

Amit nem szabad elfelejtenünk

A világháború hallós szakadékokkal árkolt, vérbe mosott, ezer tűtku országutján eljutottunk az utolsó fordulóhoz is. Most már semmi más nem következhetik, csak a német vereség megpecsételése. Akár meddig is fog még folyni eseteg a viaskodás, egy már is mindenképen holt bizonyos: — a központi hatalmak végrévényesen alulmaradtak és most már mi sem perelheti a szövetségesektől a győzelmet. Amerikai beavatkozása, az amerikai lőtek s az amerikai ökölt vezettek rá a szövetségesek hajóját a diadal vizeire. S miótta világ a világ, nemzet önzetlenebbül becsületesebb célokért még soha sem szállt hadba, mint most Amerika. A vérét a pénzét vitte hadba, csatába küldte a lelke minden nemes indulatát és az agyvelője minden teremtő erejét, nem azért, hogy a maga számára szerezzen bármit is, de hogy szabaddá legyen a világ és testvéri szeretetben, békés megértéssel lakhassák a földgolyót az emberek.

A győzelem ma már bizonyos. De hogy minél teljesebb legyen s minél gyorsabban meghozhassa a békét, még igazabb oldalassal, még nagyobb áldozatkészséggel kell támogatnunk Uncle Sam-et — őrlassok izmaihoz mért — küzdelmeiben, mint ahogy idáig tettünk. Két kézzel — s hozzá még két tele kézzel — kell kivennünk a résznünk minden olyan munkából, ami a háboru megnyerésére irányul — a háboru erőforrások hadrendbe állításában, a kormány támogatásában, a hatósági intézkedések megszívlelésében még odaadóbb lélekkel kell egyeknek lennünk, hadd mondhassuk majd el ténylég, hogy mindent elkövettünk Amerika győzelme érdekében.

Mert ne felejtsük el egy pillanatra se magyar testvérek, Amerika a világ szabadságáért, a becsületes s békés jövendőért harcol.

Nem elég, hogy vagy harcoljon az ember, vagy dolgozzék. Az kell, hogy ha dolgozik, dolgozzék két kézzel, hat napot.

A leköpött félistenek.

A császár, Hindenburg és Ludendorff ma a legátkozottabb német emberek.

Nemrégiben még "félistenei" voltak "a háborus örjöngésében eszét vesztett német népnek, — mostpedig uton-utélen átkozzák őket. Nemrégiben még legendás hősök voltak a német nép szemében Hindenburg meg Ludendorff, most pedig a császár útján nincs ember, akiket a németek jobban átkoznának, mint a mogorva arcu, marcona ábrázatu két generálist.

Hindenburg szobrát fel akarták gyujtani, Ludendorffot meglincselnék, ha fegyveres testőrök nélkül merészkednének ki a nyilt utcára: — szóval a nép szeméről is kezd már lehullni a hályog. Lesz még az máskép is, csak eszméljen teljesen az eszére a lassan-lassan már is ébredező német nép. Elkövetkezik majd Németországban is a leszámolás napja, amikor a császári perputtyal együtt az aranygalléros hőkerokat is kerékbe törik majd.

Az első felvonás ehhez már meg kezdődött Németországban. Címe: "A leköpött félistenek alkonya." Mikor jön már sorra a második felvonás is, az, amelynek "A győzelmes forradalom" lesz a címe?

Tisza István a magyar képviselőházban az imnap odakiáltotta gróf Károlyi Mihálynak:

— Maga s hivei a szövetségesek ügynökei.

Mire Lovászy Márton, Károlyi pártjának egyik legelkesebb harcosa visszakiáltotta:

— Mi a barátai vagyunk a szövetségeseknek, nem pedig az ügynökei.

A magyar képviselőházban hangzott el ez a kijelentés, annak a pártnak a szószólói részéről, mely minden kormány-hatalmi erőszak ócsára is, egyre méjlyebben ereszti gyökereit a magyar nép lelkébe. Napról-napra jobban ért hódít, jóllehet egy pillanatra sem csinált titkot belőle, hogy gyűlöli a németet meg az osztrákot és szivével-lelkével va szövetségeszekhez huz. S mikor ennek a pártnak vezetői a képviselőházban nyiltan is bűszkélkednek azzal, hogy nem ellenségei a szövetségeseknek, de barátai, lehet-e még egy pillanatra is kétség az iránt, hogy a guzsba kötött szót kezd, letaposott magyar nép mit mondana, ha szóhoz engednék jutni. Mi mást, mintha megkolba a némettel meg az osztrákkal és az ő minden próféttáival.

A pokol fenekére

Mit mondana a magyar nép, ha a nagy-urai szóhoz engednék egyszer jutni.

Őszintén Szólva
APRÓ FELJEGYZÉSEK

A KIFUTYÓLT CUKOR MÓR.

A NEW YORKI magyarságnak mindig meg vannak a maga kinos szentéziói, a maga kellemetlen botrányai. Ha az egyikbol felocsudik valahogy az ember, mindjárt nyakon eserdíti a másik.

A két héttel ezelőtti mult szombaton a következő "cseklység" ment végbe New Yorkban. A Tesace Gardenben négyüléses hivták össze a new yorki magyarságot a gyűlésre leutazott Washingtonból Redfield kereskedelemügyi minister is, hogy személyesen emelhessen szót a Liberty-kölcsön érdekében. Ez a gyűlésen 80—100 magyar vett csak részt. Vannak, akik azt mondják, hogy nyolcvanan voltak jelen, vannak, akik azt állítják, hogy százan, abban azonban mindenki megegyezik, hogy az állítólag 40—50 ezer fönyi new yorki magyarságból számál több ember semmiesetre se volt ott. Most azután kérjük-jük el, hogy micsoda velemenyet táplálhat a new yorki magyarság felől a kereskedelemügyi miniszter?

Egy dologgl legyünk tisztában. A new yorki magyarság távolmaradása nem irányult sem a Liberty-kölcsön, sem a kereskedelemügyi miniszter ellen. Mindannyian szivvel-lélekkel dolgoztunk a Liberty-kölcsön érdekében s a hivatalos számadatok bizonyságot fognak szolgáltatni rá, hogy a new yorki magyarság is derekasan kivette a részét a kölcsön-jegyzésből. Redfield miniszltert is nagyra becsüljük, szeretjük, tiszteljük — nagyszabásu államférfiu egyességei előtt levesszük a kalapot és azért a jóskaratért, melyet velünk szemben tanusít, soha másak, mint hálásak nem leszünk. Ki elleni ez hát tüntetni távolmaradásával a new yorki magyarság? Cukor Mór ellen, a sokat szereplő new yorki magyar ügyvéd ellen.

A négyülés egyik förendezője Cukor Mór volt. Miért-miért nem, a kétségkivül kiváló képességű, tehetséges és rendkivül mozgékony ügyvédet a new yorki magyarság nagy tömegei schogy sem nézik jószivvel a magyar mozgalmak élén. Megelégeltek az ügyvéd ur folytonos szereplését, megcsömöríöttek tőle és bár elismerésel vannak az átlagosnál jóval különb emberi értékei iránt — ellenszenvből-e vagy más okból, ki tudja azt, de tény, — hogy lesznek azok, akik az ügyvéd ur visszavonulna a magyar mozgalmaktól és nem játszná tovább a magyar vezért. Ha tapintatosan is, de bizonyos oldalakról megértették ezt a négyülés rendezőségével is — a figyelmeztetés azonban mit sem használt és Cukor ur még a réginél is feltünőbb módon gondoskodott róla, hogy a négyülés és az ő neve elválaszthatatlanul összenőjjenek.

A new yorki magyarok — megelégelvén a dolgot — tüntetni kivántak az ellen, hogy Cukor továbbra is az ő nevükben beszéljen, továbbra is őket képviselje — olyan fölszépen tüntették hát, hogy nem mentek el a négyülésre. A tüntetés — nem tagadjuk — kissé erőszakos volt s talán kinos, fájó feltevésekre is okot szolgáltatott Washingtonban, kétségtelen azonban, hogy most tán már illetékes helyen is tisztába jöttek azzal, hogy kinek a nevében beszél Cukor ügyvéd ur, amikor esetleg azt mondja, hogy a new yorki magyarság nevében beszél. És más célja nem is volt a new yorki magyarság távolmaradásának.

Cukor ur ujból a vezéri szerepben kivánt remekelni. A magyarság azonban csunyán kifutyólte, olyan csattanós hangossággal, annyira érthető módon fütyölte ki, hogy talán most már az ügyvéd ur is meg fogja elégelni — a vezérkedést.

Senki sem kivánja eldisputálni az ügyvéd ur érdemeit, szives örömmel állapitja meg mindenki, hogy nagyszerű összeköttetési vannak a befolyásos ember, még a legmegátlakodottabb ellensége sem tagadja, hogy elsőrangu ügyvéd és embernek is kiváló — a tény mégis az, hogy a magyarság nagy tömegei feltünő módon hunódznak minden olyan mozgalomtól, mely vezérként az ügyvéd urat teljuk előtérbe. S bizva bizunk benne: sokkal tisztább fejű ember Cukor Mór, semhogy a mult szombati tüntetés után még egyszer kiszolgáltatná a magyarság hitelét olyan csufos s kellemetlen kudarcnak, mint amilyennel a két hét előtti négyülés járt — csak azért, hogy a vezéri süveget továbbra is a fején hordhassa.

A MI NAPTÁRUNK

TIZ KIS KÖNYV EGY NAGY KÖNYVBEN.

Munkában van a Magyar Bányászlap 1919. évi naptára. Minden évben hanyag szeretettel és körültekintéssel készítettük a naptárt, de az idén különös gondot fordítunk arra, hogy az eddigi megszokott és talán kicsit meg is unt naptárformától eltérjünk és valami ujat is adjunk.

Az idei naptárunk meglepetés lesz mindenki számára, aki azt a kezébe veszi, mert az idei Bányásznaptár

tiz kis könyve lesz egy nagy könyveben.

KALANDÁRIUM az első kis könyv cime. Itt közöljük az 1919. esztendő kalendáriumát, a szükséges tudnivalókkal-együtt, a névmütatóval, jegyzetekkel való üres lapokkal, szóval mindazokkal a kellékekkel, amikre szükség van egy igazi kalendáriumban.

AMERIKA, A SZABADSÁG FÖLDJE cimen készül a második kis könyv. Sok érdekes és fontos dolgot irunk meg ebben Amerikáról, a Szabadság hazájáról. Mindannyiunknak megváltoztatta az életét Amerika, uj embert, boldogabb embert, szabadabb embert ezinált belőlünk, kötelességünk tehát, hogy necsak a dolláraokat rakjuk zsebre, hanem érdeklődjünk is az ország fontosabb eseményei iránt, melyek hatását különben mindnyájan érezzük.

MESÉL AZ ÉLET... Mesélket mondunk a harmadik kis könyben, igaz mesélket, az életről, emberekről, szomoruságról, örömökről. Olyan mesélket, amik bennünket érdekelnek, miert magunkfajta emberekről szólnak és akár vérünk, akár szomszédnak is megesíhetnek. Gyönyörködtetni fognak ezek a mesék mindenki leszokhat emberi, ha csak egy kicsit akarja. Sokkal nagyobb dolgokkal is fel tud hagyni az ember, mint virtusból is, hát hogyne volna érdemes lesznünk erről, ami olyan nagyon csunya is olyan nagyon veszedelmes.

Sokszor ellesték, ahogy estefelé a munkából kijövet megállítja a bányászok a kompániaszüret előtt és versenykopót rendeznek. Az embernek sohasem volt biztonságban a lala, mindig attól kellett tartani, hogy valaki lekópo, hát némelyik nagyon ügyesen tudott célbakópni, látszik, hogy sokat gyakorolta.

A beteg embernek a kópése tele van baclussal, amik a betegség csiráját terjesztik. Ha azután a kópes lázadt, a baclusok a levegőbe kerülnek és hozzáragadnak mindenhez. Igy juttak azután más emberek a szájba, torkába, ahol befészkelik magukat és terjesztik a betegséget.

Nem szabad könnyelmünek lenni a mai világban. Mert az embernek nem tulajdona az élete, tartozik meg azzal azoknak is, akik rá vannak szorulva és akiknek ellátását, mint kötelességet vette magára. Meg kell, hogy kessége a beteg ember életét a halál gondolata, amikor ránéz az asszonyra, mint az apró gyerekekre. Mert bizony az nem elég, ha kapnak vagy ezer dollár életbiztositást, az ezer dollár a mai világban nagyon hamar elfogy és mi lesz azután a családdal. Mennyi szenvedésen, éhezésen, kell keresztül menni egy magára maradt asszonynak, mig egyedül felnevel az árva gyerekeket.

A tisztasság szép meg jó dolog, és menynyire fontos is. Legyen gondunk rá, hogy az asszony tisztán tartsa a házat, ha nem tenni meg magatól, a sóperjénd ne taszarja fel a poszemeket, hanem inkább gyakrabban mossa fel a padlót szódás, vagy mosóporos vizzel. Az evőeszközöket és edényeket tartsuk nagyon tisztán és a használt zsebkendőt ne dobáljuk széjjel, hanem azonnal tegyük jól rézart helyre, ha nem lehet rögtön kifőzni forró szappanos vizben.

Beszélgessünk egymással kicsit az egészségről is. Es ha valaki jóllehet tudja, hogy hagyan kell magára vigyázni, hát ne sajnálja azt elmondani a másiknak is, ez is hozzátartozik a testvéri szeretet teljességhez. A ördögy jó tanácsczal meg lehet menteni egy egész családot. Ötösöljünk jó melegen és aludjunk szellős szobában. Es lehetőleg ne tulzassuk foltan. Azután ha valakinek fáj a feje, vagy meg van bántva, mindjárt nézzen orvoshoz után. Minden kompániaszürtonban lesznek valamit a hülés ellen.

Es a kópésről, bányászszesztvérek, a kopárról pedig igazán és komolyan próbáljunk leszokni. Nagyon csunya és ártalmas dolog ám. Aklinek pedig éppen muszaj kópni, hát nézhasználjon zsebkendőt. Hálalos vetek egy rossz szokással veszélyeztetni a magunk, családunk és embertársaink egészségét és élettét. Valóságos gyilkosság. Büntetni kellene, mint a közegészség veszélyeztetőt.

Hát vigyázzunk testvérek. Már nemcsak vidéken lezárták nemcsak a szalonokat, sőt a házakat, iskolákat, és templomokat, hanem a bányákat is. Es azután nem lesz munka, nem lesz pénz. Es mindex csak a magunk hibájából folytán. Mert ha mi akarjuk, ha mindnyájan akarjuk, bizony elejét vehetjük a bajnak.

Bányász János.

Négyszem Között
KÖZNAPI PREDIKÁCIÓK

JOBB LESZ NEM KÖPKÖDNI.

Szomoruan olvasom az ujságokat. Mindenütt betegség, halálest, özvegyen maradt nőt, beteglen asszony, árvan maradt gyerekek. Az apa az ágyban fekszik, a gyerek már a fejős fajtalja az asszony meg csak betegtelenítenek néz körül:

— Istenem, mi lesz velünk, hát most mit csináljak?

Az bizonyos, hogy a betegség jön, először hirtelen nélkül is, de az is bizonyos, hogy a legtöbb esetben bizony hivásra jön csak. Es különösen áll ez a mostani járványos betegségnek. Egész hátrán elmondhatjuk, hogy magára vessen az, aki megkapja ezt a nyavalyát akkor, mikor olyan könnyen el lehet azt kerülni.

Van a bányászoknak egy különösen rossz és csunya szokásuk, ami a legtöbb terjesztője nemcsak a mostani járványnak, de minden betegségnek. Es ez a kopkódes. Az egész pedig nem más, mint egy nagyon csunya és káros szokás. Nem igaz, hogy szuhagyó, egyenesen szokás és mesék mindenki leszokhat erről, ha csak egy kicsit akarja. Sokkal nagyobb dolgokkal is fel tud hagyni az ember, mint virtusból is, hát hogyne volna érdemes lesznünk erről, ami olyan nagyon csunya és olyan nagyon veszedelmes.

Sokszor ellesték, ahogy estefelé a munkából kijövet megállítja a bányászok a kompániaszüret előtt és versenykopót rendeznek. Az embernek sohasem volt biztonságban a lala, mindig attól kellett tartani, hogy valaki lekópo, hát némelyik nagyon ügyesen tudott célbakópni, látszik, hogy sokat gyakorolta.

A beteg embernek a kópése tele van baclussal, amik a betegség csiráját terjesztik. Ha azután a kópes lázadt, a baclusok a levegőbe kerülnek és hozzáragadnak mindenhez. Igy juttak azután más emberek a szájba, torkába, ahol befészkelik magukat és terjesztik a betegséget.

Nem szabad könnyelmünek lenni a mai világban. Mert az embernek nem tulajdona az élete, tartozik meg azzal azoknak is, akik rá vannak szorulva és akiknek ellátását, mint kötelességet vette magára. Meg kell, hogy kessége a beteg ember életét a halál gondolata, amikor ránéz az asszonyra, mint az apró gyerekekre. Mert bizony az nem elég, ha kapnak vagy ezer dollár életbiztositást, az ezer dollár a mai világban nagyon hamar elfogy és mi lesz azután a családdal. Mennyi szenvedésen, éhezésen, kell keresztül menni egy magára maradt asszonynak, mig egyedül felnevel az árva gyerekeket.

A tisztasság szép meg jó dolog, és menynyire fontos is. Legyen gondunk rá, hogy az asszony tisztán tartsa a házat, ha nem tenni meg magától, a sóperjénd ne taszarja fel a poszemeket, hanem inkább gyakrabban mossa fel a padlót szódás, vagy mosóporos vizzel. Az evőeszközöket és edényeket tartsuk nagyon tisztán és a használt zsebkendőt ne dobáljuk széjjel, hanem azonnal tegyük jól rézart helyre, ha nem lehet rögtön kifőzni forró szappanos vizben.

Beszélgessünk egymással kicsit az egészségről is. Es ha valaki jóllehet tudja, hogy hogyan kell magára vigyázni, hát ne sajnálja azt elmondani a másiknak is, ez is hozzátartozik a testvéri szeretet teljességhez. A ördögy jó tanácsczal meg lehet menteni egy egész családot. Ötösöljünk jó melegen és aludjunk szellős szobában. Es lehetőleg ne tulzassuk foltan. Azután ha valakinek fáj a feje, vagy meg van bántva, mindjárt nézzen orvoshoz után. Minden kompániaszürtonban lesznek valamit a hülés ellen.

Es a kópésről, bányászszesztvérek, a kopárról pedig igazán és komolyan próbáljunk leszokni. Nagyon csunya és ártalmas dolog ám. Aklinek pedig éppen muszaj kópni, hát nézhasználjon zsebkendőt. Hálalos vetek egy rossz szokással veszélyeztetni a magunk, családunk és embertársaink egészségét és élettét. Valóságos gyilkosság. Büntetni kellene, mint a közegészség veszélyeztetőt.

Hát vigyázzunk testvérek. Már nemcsak vidéken lezárták nemcsak a szalonokat, sőt a házakat, iskolákat, és templomokat, hanem a bányákat is. Es azután nem lesz munka, nem lesz pénz. Es mindex csak a magunk hibájából folytán. Mert ha mi akarjuk, ha mindnyájan akarjuk, bizony elejét vehetjük a bajnak.

Bányász János.

ROZSDA AZ ARANY-SARKANTYUN

A Magyar Bányászlap részére irt eredeti regény.

(Folytatás.)

Csepka türelmetlenül, idegeskedőn dobbantott a lábával:

— De ugyvéd ur, gondolja meg jól a dolgot. Az eltérő van szó és minden pere végzetes lehet.

Bárd ujra nemet intett. Csépkának eszébe azonban már ideje sem volt hozzá, hogy ujból megszólalhasson, Bárd egy villámgyors mozdulattal kiugrott az ágyból s rávetette magát a megriadt orvosra. Torkon kapta és maga alá teperte, azután meg arcon köpte. Azokat a titokzatos csöppeket, amiket az altató medicina helyett adott be neki Csépka, köpte az arcába. Mikor az ápolónő kiment a szobából, Bárd észrevette, hogy Csépka az ápolónő után sompolygó s mintha csak az ajtót akarná betenni, a kulcson is forditott egyet. Minek csukja be kulccsal is az ajtót az alorvos? — Bárd sokkal jobban ösmerte a zülött, részeges embert, semhogy egy-két aranyért, néhány pohár italért be tartotta volna mindenre képesnek. Figyelte hát minden szavát, ügyelt a keze mozdulatára, mert tudta, hogy az orvos nem ok nélkül tavolitotta el a szobából az ápolónőt. Bár lehunyta a szemeit, a lehunyt szempillák mögül is tisztán látta, hogy az alorvos mint cseréli el az orvosságos üveget egy másik idegen üveggel s mint önt abból egy-két csöppet a kanálba. Az orvosságot azután be is vette, nem nyelte le azonban a titokzatos csöppeket, de visszatartotta a szájában. Ez volt az oka, amiért csak a fejével intette a nemet az orvosnak és nem tudta előszóval is megmondani, amit mondani akart.

Mindez alig két-három perc alatt ment végbe. Két-három perccel azután, hogy beadta Csépka a rejtelmes csöppeket az ugyvédnek, már ott is vonaglott a fotelben a Bárd Márton vaskarmai között. Az ugyvéd egy-kettőre legyurte s valahányszor ugyet szorított a nyakán, mindig a fülébe sugta:

— Meg fojtlak te kutya, ha kiáltani mersz.

Csépka nem is sokáig ellenkezett. Meg próbálta ugyan, hátha ki tudná szabadítani magát az ugyvéd kezei közul, de alig rugott egyet-kettőt, máris be kellett látnia, hogy hiába minden erőlködés, a hivalyerejü emberrel sehogy sem birhat. Megadta hát magát a sorsának és várta, mi lesz. Bárd egyet-kettőt még rácsapott, azután belemarkolt a fülébe és egy vágta fel az ágyra. Az éjjeli szekrény fiókjából kivette a revolverét és rászegezve Csépkára, biztatni kezdte:

— Nézd csak édes fiam, akkortól kezdve emerlek, amikor még pendelyben jártál. Tudom, hogy a lelkedben nem vagy rossz ember és amit tettél, a jobb meggyőződésed ellenére tetted, csak azért, mert nem volt benned annyi lelkierő, hogy ellen tudtál volna állni annak a pár pohár bornak és annak a néhány bankónak, amit igértek neked. Ajnos, nyomorult ember vagy, utolsó, hitvány ember, de hát enyhiti a dolgod sulyosságát, hogy az ital tett azzá, ami vagy. Nem bántalak, ha becsületesen, hiven felesz arra a két kérdésre, amit most majd hozzád intézek. De ha nem felelsz vagy hazudni próbálsz, szavamra mondom édes fiam, ezzel a revolverrel verem majd be a koponyádat.

Csépka százszor megbánta már, amit tett. Szóról-szóra igaza volt Bárdnak: — a lelke mélyén nem volt gonosz indulatu ember, az ital tette tönkre és elég volt neki csak egy pohárt is mutatni, azonnal kapható volt mindenre. Bárdot igazán szerette, igazán becsülte: — de nem jobban, mint a hogy az italt becsülte-szerette. Most azonban — az öntudatra ébredt ember kötésébe esett megalázottságában — már azt se bánta volna, ha Bárd ott, abban a pillanatban megfojtja. Undorodott önmagától, megvetette önmagát — s amikor Bárd megkérdezte, hogy akar-e felelni kérdéseire, szinte kapva kapott az igenen, olyan nagyon örült, hogy talán most valami szivességet tehet majd az ugyvédnek.

Bárdnak az első kérdése az volt, hogy árthat-e neki, lehete-e valami káros hatása, hogy egy-két perrel ott volt a szájában az a pár titokzatos csöpp.

— Nem, — felelte halkan Csépka.

— Biztos vagy benne? — kérdezte most ujra Bárd.

— Biztos, — válaszolta az alorvos.

— Nem kell-e valamit bevennem, hogy ellensulyozza a méreg hatását.

— Nem, — volt a válasza.

— Hát akkor jól van, — folytatta tovább Bárd, — most azután mondd el édes fiam, hogy ki bujtatott fel a dologra, mit igértek neked és mi volt a célja az egész komédiának. De még egyszer figyelmeztetlek, igazat mondj, őszintén beszélj, mert ha rajta csiplek, hogy hazudsz, hát nem fogok sajnálni egy-két golyót tőled, de beled lövöm, ha mindjárt rá is megy az életem.

Csépka felült az ágyra. A szemei tele voltak könnyel és akárhogy erőlködött is, nem birta visszafojtani a zokogását. Az arát beletemette a két kezébe és elfaló csuklással, szinte jajgatva sirt. Bárd megindultan, szánakozva nézte az összetört, zokogó embert, dehogy is haragudott rá, inkább sajnálta. Mikor azután alaposan kisirta magát és látszott rajta, hogy a sirással könnyitett s a lelkén, apáskodó gyöngédséggel szólt rá az ügyvéd:

— No most azután azedd össze magad, fiu és szép sorjában, mondj el mindent.

S nagyokat nyelve, félős szeppegéssel beszélni kezdett az orvos:

— Tegnap éjfél után telefonon felesöngetett a polgármester. Azt mondta, hogy azonnal menjek a lakására, nagyon fontos dologban akar velem tanácskozni. Késő volt, az ágyból sem igen akarództott felkelni, megpróbáltam hát, nem lehetne-e reggelre halasztani a tanácskozást. A polgármester azonban ragaszkodott hozzá, hogy azonnal menjek. Föl is mentem hozzá és nagy titkolódzva elmesélte, hogy András főhercseg egy nagy szivességre kér engem. Nem kéri ingyen a szivességet, hajlandó fizetni is érte. Még pedig ötezer forintot. A dolog roppant meglepett, de mert nagyon is szükében vagyok a pénznek és semmim sincs, csak azt a nyomorult kis fizetés, amit a kórháztól kapok, nem sokáig gondolkoztam, de megmondtam a polgármesternek, hogyha olyasmit kérnek tőlem, amit megtehetek, nagyon szivesen állok a rendelkezésükre. A polgármester erre elmondta, hogy Hausenburg főhadnagy egy levelet intézett önhöz, ügyvéd ur és miután a levél a főherceg nézve fölöttébb kellemetlen dolgokat tartalmaz, a levelet, ha törik-szakad is, de vissza kell szerezniök. És ehhez kérik az én segitségemet. A várban tegnapelőtt este tanácskozás volt, melyen a főherceg, a főispán meg a polgármester vettek részt és kisütötték-kifőzték, hogy adjak be valami lassanható mérget önnek, ügyvéd ur és addig ne adjam oda az ellenmérget, amig ön nem mondja meg, hogy hol van a Hausenburg levele. Amint végig hallgattam a polgármesterét és megtudtam, miről van szó, fogtam a kalapomat s máris mentem. Kijelentettem, hogy ilyen gazemberségre nem vagyok kapható, egyébként a terv ép elyan örült, mint amilyen ostoba. A polgármester a vállát vonogatta s csak annyit mondott, hogy a tervet maga a főherceg eszelte ki és mint minden dolgát, ezt is olyan nagyszerűnek tartja, hogy minden körülmények között ragaszkodik hozzá.

— Nagyon sajnálom, — feleltem erre a polgármesternek, — de még öfenségo kedvéért sem vállalkozom arra, hogy esetleg megöljek egy embert. Pláne, ha az ember Bárd Márton.

— Ma reggel még nyolc óra sem volt, amikor hivattak a főispánhoz. A méltóságos ur előbb belémdiktált egy pár pohár cognacot s mit tagadjam, bizony mindjárt rósnaszinűnek látszott a világ. Omlásszag mindenekelőtt leszamaszta a polgármesteret, elmondta agyalágyult vén hülyének, aki akármit biznak is rá, még a legcsekélyebb dolgot se tudja megcsinálni. Azután elmondta, hogy szó sincs róla, mintha az urak tényleg azt akarnák, hogy én komolyan megmérgezem őt, ügyvéd ur. Egyszerűen csak rá akil ijesztenünk Bárdra, mondotta a főispán.

— Adjon be neki, — folytatta a méltóságos ur — amit akar. Nem bánom, ha mindjárt cukros viset is ad be neki. Csak mondja majd azt hogy méreg volt, amit beadott s az ellenmérget csak ugy adja oda, ha megmondja, hogy hol van a Hausenburg levele. Bárd Márton, mondotta a főispán, üres fejű, szószátyár, gyáva szájhős csak, ski — megtudván, hogy életéről van szó, ugy fog beszélni, mint a parancsolat s egy-kettőre el fogja mondani, hogy hol van a levél. S ha tudni fogjuk, hogy hol a levél, tudni fogjuk azt is, hogy hogyan kerítsük meg.

Csépka most egy-két másodpercre abbahagyta a beszédet. Sokkal jobban fel volt indulva, semhogy ne kellett volna levegő után kapkodna.

— Es addig-addig beszélt a főispán, — folytatta tovább Csépka, — mig azután kötélnek is álltam. Addig emlegette az ötezer forintot, mig azután tényleg nem tudtam ellenállni a kisértésnek. Vállaltam a dolgot, de csak azzal a föltétellel, hogy szó sem lehet igazi méregről. Aminthogy nem is méreg volt, amit beadtam önnek, ügyvéd ur, ha akarja, fojtsa belém a dolgot, de beszélteszavamra mondom, egyszerű megijesztésről volt csak szó, nem pedig arról, mintha én önt meg akartam volna mérgezni. A főispán azt mondotta, hogy ön sokkal jobban félti az életét, semhogy ne mondjon el majd mindent mindjárt az első percben s én örült voltam, kötünni való bolond, hogy hittem is a főispánnak.

Bárd most közbevágott:

— Ne folytasd, a többit ugy is tudom, most oda mész majd a telefonhoz, fölhivod a főispánt és elmondod neki, hogy a mérget beadtad és én hajlandó is vagyok beszélni, de csak személyesen neki akarom megmondani, hogy hol a levél. Jöjjön hát azonnal.

Csépka megrettent, ijedt sóhajtal fel is hirta a főispánt és szóról-szóra közölte is vele, amit Bárd mondott. Amint letette a kagylót, Bárdnak az első szava volt:

— Jön?

— Jön, — válaszolta az orvos.

Bárd hatalmas, döngő léptével végig mérte még egyszer-kétszer a kis szobát, azután felhuzta a revolverén a zuvassé és odaállt az ajtó mellé. Várt. Várta a főispánt.

(Folytatjuk.)

A HÁBORU KALENDÁRIUMÁBÓL.

MAGYARORSZÁG HÁTAT FORDIT AUSZTRIÁNAK.

Habsburg Károly egyelőre azonban még mindig megmarad magyar királynak.

OKTÓBER 17

Hivatalos forrásból érkezett jelentések megerősitik azt a korábbi hirt, hogy a magyar parlamenthen a mult kedden kikiáltották Magyarország függetlenségét.

A magyar országgyűlés — egy budapesti távirat szerint — a királyhoz intézett feliratban követelte Magyarország teljes függetlenségének a helyreállitását.

"Magyarországnak vissza kell térnie a teljes függetlenségher" követelte a felirat. Magyarország egyetért azokkal a nemzetközi áramlatokkal, amelyek Wilson elnök nemes elvein alapulnak. Be kell hozni az általános választójogot, a nemzetiségek közötti viszonyt pedig a Wilson elnök elvei értelmében kell szabályozni."

A felirat azután rámutat arra, hogy a háboru folytatása a trónt is veszedelembe hozhatja és azzal a kivetéssel is, hogy a Habsburgokat tekintetel a veszedelmes helyzetre, a magyar csapatok az ország védelmére kell visszarendelni, az idegen csapatok pedig vonuljanak ki Magyarországból.

Különbül jövő jelentés szerint Burián gróf magyar-osztrák külügyminiszter lemondott s ezt a hirt a bécsi lapok is megerősitik. Miután az uralkodó is elismerte Magyarország függetlenségét, annagátlól megszünik az osztrák-magyar külügyminiszteri állás is. Burián lemondásának ez a főoka.

Magyarország függetlenségének kikiáltásával egyidejüleg Ausztria államszövetségé alakult át. Ausztria-Magyarország ujjászervezése, az osztrák államszövetség azonban, amelyet Károly császár igért meg, elkésett. Az egyes népfajok washingtoni képviselői azt mondják, hogy a Habsburgok régi monarchiájának el kell pusztulnia, s el is fog. Ennek egyik fele a cseh-szlovákok függetlenségi nyilatkozata, mely épp most érkezett meg, amelyben a cseh-szlovákok a demokráciát proklamálják s nem akarnak többé Ausztriának a népe lenni. Azt mondják, hogy a szövetségesek győzelmei biztositják e terv sikerülését. Cseh-szlovák vezetők szerint elérkezett a vég a monarchiára nézve.

OKTÓBER 23

LUDENDORF IS BEÖSMERI MÁR A NAGY BUKÁST.

Tisza szintén bevallotta, hogy a központi hatalmak véglegesen meg vannak verve.

A BÉKE ÜGYE.

Szikratávirati uton hétfőn érkezett ide Németország válasza Wilson elnök legutóbbi békejegyzékére.

A válasz lényege a következő:

"A németkormány elvben elfogadja a megszállott területek kiürítésére vonatkozó feltételt, abból a feltevésből indul ki, hogy ennek a kiürítésnek módozatait és a fegyverszünet feltételeit a katonai tanácsadók állapitják meg és hogy mindkét fél hadseregének harcteri állása képezze a fegyverszünet módozatainak bázisát, amely módozatoknak olyanoknak kell lenni, hogy biztositák mindkét fél stratégiai állását.

A német kormány ultázozik a törvénytelen és embertelen cselekedetek vádja ellen, amelyeket a német szárazföldi és tengeri haderő és ügy a német nép ellen emeltek.

A német kormány tagadja, hogy a német tengerészet, amikor hajókat süllyesztett el, szándékosan elpusztitott mentőcsónakokat.

Hogy a béke müvét ne késleltesse, utasitotta az összes szubmarin-parancsnokokat, tartózkodjanak személyszállitó hajók megtorpedózásától.

Az Egyesült Államok elnöke a béke alapfeltételéül minden önkényuralomnak a megszüntetését jelentette ki. Erre a német kormány a következőket válaszolja:

Eddig a német birodalom népképviseletének nem volt befolyása a kormány megalakitására. Az alkotmány eddig nem gondoskodott arról, hogy a béke és háboru felett való döntésénél a nép képviseletének is beleszólása legyen. Ezek a viszonyok épp most mentek át alapvető változozson. Uj kormány alakult, mely az általános, titkos és közvetlen szavazattal megválasztott népképviselet akaratával teljesen összhangban áll. A Reichstag nagy pártjának a vezérei tagjai a kormánynak. A jövőben nem juthat hatalomra és nem maradhat állásban oly kormány, mely nem birja a Reichstag többségének bizalmát. "A birodalmi kancellárnak a népképviselőivel szemben való felelősségre törvényesen fejlesztik és biztositatik. Az uj kormány első cselekedetként törvényjavaslatot terjesztet a Reichstag elé, amelynek célja az alkotmányt olyképen módositani, hogy a nép képviselőinek a beleegyezése kivántassék meg a béke és háboru felett való döntésnél."

A monarchia két hét előtti jegyzékére most szombaton a következő választ küldte Wilson elnök:

"Az Elnök kötelességének tartja, hogy az osztrák-magyar kormányt arról tudassa, hogy az osztrák-magyar kormány jelenlegi ajánlatához hozzá nem járulhat, mert január 8-ika óta, amikor az Elnök beszédet tartotta, oly nagyfontosságu események játszódtak le, amelyek szükségképpen megváltoztatták az Egyesült Államok állásfoglalását és felelősségét. Az Elnök által megállapitott 14 pont közöttt a következő pont is szerepelt:

"Ausztria-Magyarország nemzetiségeinek helyét a nemzetek között mi biztositani akarjuk és éppen azért a legszabadabb önkormányzati jogot kell nekik engedélyezni."

"Amióta ez a követelmény megirmódott és az Egyesült Államok kongresszusában felolvastatott, a kormány elismerte, hogy a cseh-szlovákok és a német, valamint az osztrák-magyar birodalom között háborus állapot áll fenn és hogy a cseh-szlovák nemzeti tanácsa tényleg létező hadviselő kormány, mely jogos hatáskörrel bir a cseh-szlovákok katonai és politikai ügyeinek intézésére. Az Egyesült Államok kormánya továbbá a legtelje sebb mértékben elismerte a jugoszlávok szabadságára irányuló nemzeti törekvéssi jogosságát.

"Az Elnök tehát ma más helyzetben van, mint a mikor az Ausztria-Magyarország szövetségeseinek azonban a megállapitása, hogy az osztrák-magyar kormánynak milyen lépéseit tartják elfogadhatónak nemzeti törekvéseik és jogállásukra vonatkozó felfogásuk szempontjából, valamint a nép családjában elfogadható helyzetüket illetőleg."

Nehogy elfelejtse Mindennemű egyleti és egyéb nyomtatványokat, báli jegyeket, meghivókat, levélpapirokat, borítékokat, alapszabály könyveket a legjutányosabb áron készit **Tomkó István** könyvnyomdája. 207 East 10-th utca NEW YORK, N. Y.

A PÉNZ

FINANCIAL COLUMNS OF THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL
A MAGYAR BÁNYÁSZLAP PÉNZÜGYI ROVATA

AKIK MILLIÓKAT MELENGETNEK A LÁDAFIÁBAN, A HARISNYÁBAN, MEG A BURDOSASSZONY KEBELÉN.

MENNYI MEGTAKARITOTT PÉNZE LEHET AZ AMERIKAI MAGYARSÁGNAK.

Mit kell a pénzükkel csinálnunk. — A legelső tivenő. — Amivel az országnak és önmagunknak tartoznak,

A háboru előtti időkben Magyarországba évről-évre körülbelül 300 millió korona érkezett Amerikából. Az államháztartás 1000 milló korona kiadással dolgozott, ugy, hogy az állami kiadások egy harmada körülbelül kitelt az amerikai pénzből. Másfél esztendeje már elmult, hogy az amerikai magyarok nem küldtek pénzt Magyarországon élő hozzátartozóiknak. Bár abban a 300 millióban, ami Amerikából gurult át évről-évre Magyarországra, a Magyarországon élő kivándorolt tótok, horvátok, szerbek s románok pénze is tekintélyes szerepet játszott, tekintve azonban, hogy a munkabérek az utóbbi időkben erősen emelkedtek s nagy általánosságban az emberek aránylag többet takaríthattak meg, mint azelőtt — aligha tulzás, ha azt mondjuk, hogy az amerikai magyarság az elmult másfél év alatt körülbelül 90-100 millió dollárt tett félre.

Hol van ez a rengeteg pénz? Erre a kérdésre hamarjában nem igen lehet felelni. Nem igen tudjuk teljes pontossággal, hogy a négy hadikölcsönbe mennyit fektetett be az, amerikai magyarság. Azt se tudjuk, hogy mennyi háborus takarékossági bélyeget vásárolt. A különböző bankokban levő betétekről sincsenek megbízható kimutatásaink. Egy azonban bizonyos, egyet azonban biztosan tudunk: — soha annyi pénze még nem volt az amerikai magyarságnak, mint amennyi most van s azaszerekre, talán milliókra rugnak azok az összegek, melyeket különböző vidékeken az amerikai magyarok — minden jó szó s minden jókaratu, jóakaratu tanács ellenére — még mindig otthon tartogatnak. Ha kiforgatna valaki a burdosasszonyok harisnyáit vagy belenyúlna a gruszlikba — olyan vagyonok kerülnének elő, hogy bizony bizony még a szédületes nagyságu amerikai summákhoz hozzázokott ember szeme is belekápráznék.

A burdos-asszony keble melegén őrzött pénzek, a ládafiába rejtett dollárok — azonban hol tóke számba mennek. A pénznek forognia kell, — mert különben nemcsak, hogy nem fiadza a kamatot, de navarja, akadályozza az egészséges gazdasági vérkeringést. A nagy summákban otthon tartott pénzzel nemcsak önmagunk ellen követünk el bünt, mert hiszen az nemcsak hogy nem hoz kamatot, de könyvjen prédája lehet mindenféle bitangnak, de bünt követünk el az ország ellen is, miután tétlenségre kárhoztatjuk az arányait.

Elő hát a pénzekkel a ládafiókból meg a harisnyákból. A mikor alkalom van rá, fektessük amerikai hadikölcsönbe, vegyünk rajta minél nagyobb összegekben háborus takarékossági bélyeget s ami fennmarad, azonnal helyezzük el valamelyik megbízható, kipróbált tisztességű, becsületes bankban. Hadd kamatozzék a hadi forogjon.

Tartozunk ezzel önmagunk s az országnak, mely hozzásegített minket a pénzhez.

AMINEK MÉG NEM IGEN LEHETETT A VÉGÉRÉ JÁRNI.

A new yorki Kenedy-bank bujalajstromának titkai. — A szélhámos ur lovagol.

A megbukott Kenedy, Mitchel & Company new yorki bankcégszenyves titkait még mindig nem szabadultak, ki a hatóságok s nem is igen valószinü, hogy tisztan fogunk látni a botrányos bankcsalás ügyében, mig a hatóságok nem ér. A bank üzletjének javaresze abból állott, hogy Magyarországba kellett volna pénzt átutalnia, épp ezért is csak a bécsi sérjen lehet majd teljes pontossággal megállapitani, hogy mennyi pénz érkezett meg és mennyi pénz veszett el Kenedy ur s társai becsletek kezén.

A vizsgálat egyébként folyik s az ügy aktái a new yorki ügyészség kezében vannak. Hir szerint a bankcég bizonyos üzleinek feleletére céljából Nemeth Péter, a bank volt magyar alelnöke, ajánlotta a hatóságok rendelkezésére bocsájtotta magát s hogy egyrészt a vizsgálatot megkönnyitse, másrészt pedig, hogy enyhitsen a maga kinos helyzetén, mindent elmondott, amit csak tudott.

Kenedy szinészi szabad lábon van, miután letette a bail. a mit a hatóságok a szabadlábra helyezése biztositékul követeltek. A new yorki Central Parkban gyakran lehet lóháton látni és éppensöggel nem vesni észre rajta, mintha valamiszon mardosná a lelkiismerete a sok szegény ember elharácsolt, ellopott pénze miatt.

Alapitatott 1876.

First National Bank
Harrisburg, Ill.

ALAPTŐKE $100.000

A legrégibb bank

SALINE COUNTY-ban.

A betétekre kamatot fizetünk

O. M. KARAKKER, elnök
LORIN FELTZ, pénztárnok
J. O. NYBERG, a pénztárnok segédje.

(850)

NE TARTSA PÉNZÉT OTTHON,

mert könnyen elveszhet, vagy ellophatják, hanem helyezze el nálunk, a vidék egyik legerősebb mennyiségi bankjában.

BETÉTEK UTÁN KAMATOKAT IS FIZETÜNK.

Monongahela National Bank
BROWNSVILLE, Pa.

(850)

HOGY AKARJÁK LÉPRE CSALNI A MAGYAROKAT.

Mi a teendő, ha nem akarjuk bottal ütni a pénzünk nyomát.

A Magyar Bányászlap egyik olvasója keserves hangon panaszolta el a minap nekünk, hogy ezer dollárját nemrégiben részvényekre fektette és csak most, amikor utána nézett, hogy mit is érnek azok a részvények, látja csak, hogy bizony vége a pénzecskéjének.

És hány száz amerikai magyar van, aki szintén elmondhatja ezt magáról. Esztendők során át ugyanezen összekuporgatott dollárjaikból egy-egyféle kifogyatták a részvény-hiszek és most azután feltal illetve a pénzt siporgatik. Mert ha rekedtre is ordítjuk magunkat, hiábavaló a jó szó, — még mindig nagy számmal akadnak, szinte érthetetlenül — hiszékeny emberek és a szó szoros értelmében elébe viszik a hagyelláriskat a sok bitangnak, hadd vagjon ezer rajta.

Hogy miféle hajtó-vadászat folyik az amerikai magyarok pénze után, ezt sem bizonyitja jobban, mint két hirdetés, amiket mostanában láttunk egyes újságok hasábjain. Az egyik egy dolláros "moving pikcur" részvényeket ajánlott megvetlre — semmi mást nem mondott, csak annyit, hogy magyarok, hordjátok csak szakajtóval ide a dollárjaitokat, adunk majd értük "moving pikcur" részvényeket. Hogy hogyan, mint s milyen körülmények között történik a részvényeladás, milyen jövedelemre lehet számitani s miféle bizottságokat kell van szó, arról a hirdetés egy szót sem szólt: — mindenk is, azt majd csak ugy adta alatt intézi el a birdetőt ur a lépre ragadt hiszékeny emberekkel. A másik hirdetés 5 dolláros ezüsttárya kötvényt ajánl, olyan formán azonban hogy öt évig hat százalékos kamatot fizet majd a kötvény után, öt évi mulva visszadja az 5 dollár'és a tetejébe meg egy dollár értékü részvényt is azt ami természetesen tovább fog kamatozni. Vagy is az öt dollár öt év mulva 11 dollár 25 centet fog jelenteni. Igy mondja ezt a hirdetés, mely végül mig megjegyzi azt is, hogy — irjon felelj magyarul, értjuk mi a magyar szót is.

Es ez a két hirdetés csak kettő a sok közül — akár tucatjával is idézgethetnék, olyan nagyban folyik manapsága a csalás.

Mi most se adhatunk más tanácsot, mint — zsebbe a kezekkel, magyarok. Fogja fülön mindenki a pénzét s ne fektesse bele semmiféle kalandosnak tetsző, gyanus vállalatozásba. Merj az olyan részvény, melyről ezennyi pontosan tudod, hogy mi az gazdiu, hogy 100 százalékkal is tőbbet fog majd évni öt év mulva s amelyet éppen ennek s 100 százalékkal nagyobb jövedelmezőségének stapián akarnak az emberek nyakába varrni — az olyan részvény nagyon büzlik.

Éppen eleget ráfizettünk már, magyarok, a hiszékenységünkre és potrohosra hizott, nagyparasi nábobnak ez is lehetne fizetni abból a töméntelen dollárból, a miket a különböző alkalmi hiénák svindlizrek ki a zsebünkből. Ne ugen menjen hát bele senki semmiféle részvényvásárlásba, amig ebben alaposan meg nem győződött róla, hogy nem-e szélhámosok kezei közé került és tényleg komoly, megbizható, becsületes vállalozás-e, amibez a pénzét kéritk. Mert sokkal kiadósabb még idejében az elővigyázat, minthogy a végén a hiénа-urak kacaghassanak nagyokat, vekünk meg sirnunk kelljen.

FIGYELEM BÁNYÁSZOK.

Welch és vidékén járnak mindenféle pedlerek és ruhákra elfleget vesznek fel régem nevében. Ezennel tudomására adom a környékbeli magyar bányászoknak, hogy egünk nevében csak Mr. Schachter társamnak van joga ruhákra megrendelőseket és elfleget felvenni. Ha más jelentkezik mégegyszer nevemben, utasitsák ki. Igazán idege van, hogy a magyar bányászok az ilyen jöttment alakoknak azitt mutassanak, mégegyszer bocsajtja őket.

Joe Herzbrun & Co.,
egyedüli magyar szabók,
Welch, W. Va.
(847.)

Szerkesztői üzenet.

Tuba József, Reese, Mich. Nem szükséges a pénzt megégyszer beküldeni, tudjuk, hogy On felnádra.

Bérea András, Herrick, O. A Vihar Gyermeke cimu könyvet félretettük az Ön részére, mig nem ir érte.

Nagy Miklós, Nu Mine, Pa. A lapját csak 8 hónapra ujitottuk meg, mert az előfizetési ár november ötd 2 dollár.

SÉRV 7000 EMBERT ÖL MEG ÉVENTE

Minnen szemelyt tanestek el évente ha a helyett kimperiálnám az ma helyett "bárt". Mert a szesz-szabadság elkerülésére magban vagy cukt s jobbat dögszerit, gyilatrik és szen szokatok a bal akárat. Nincs ugy ős is elmenjünk oszyt is ezen szerszámok vagy valami szerszám vagy. A legjobb szesz szabadság a szesz szabadság szesz-szer hanem mennyi szer szesz szer is lesz! — Ez nem jobb szesz vagy szesz szer, szesz szer szesz szesz szesz

RABSZOLGÁK FÖLDJÉN.

MAGYARORSZÁGI UJSÁG-KRÓNIKA.

Hírek az Amerikai Magyar Hüség Liga által beszerezett Magyarországi ujságokból

AKIT CSAK A HÓHÉR-KÖTELÉVEL LEHET MAJD ELTENNI LÁB ÁLÓL.

Budapesttől jelentik, hogy mikor gróf Tisza István automobilján eltávozott az országháziól, egy fiatalember közeledett kocsijához revolverrel a kezében. Tisza sofőrje azonban leütötte a merénylőt, még mielőtt elsüthette volna fegyverét. A merénylőt letartóztatták. Vallomása szerint Lejtnernek hívják, huszonegy éves és az élelmezési hivatal tisztviselője. Lejtner azt is mondta, hogy merényletet akart elkövetni Hintze admirális, a volt német külügyminiszter ellen, budapesti látogatása alkalmával, de az admirális hamarabb elutazott, és így tervét nem vihette keresztül.

Istentudja, hányadszor kiséreltek meg merényletet Tisza István ellen. De akárhogyan veszik is célba, a golyó soha sem fog rajta: — átkozott a szerencséje és mindig ép hörrel uszsza meg a merényleteket.

Még a háboru előtt, a veszett emlékű magyar parlamenti betörnyok idején történt, hogy Kovács Gyula képviselő bent a képviselőházban fogta rá a revolvert Tiszára. A golyók Tisza leje fölött tűtyöltek el, ugy, hogy semmi komolyabb kárt nem okozhattak benne. A háboru óta azután se szeri, se száma nem volt a Tisza elleni merényleteknek. Magyarország népe Tiszát tette felelőssé a háborus szenvedésekért, nem csoda hát, ha a kétségbeesett emberek tehetetlen dühükben több izben is megpróbálták, nem lehetne-e eltenni láb alól a gyűlölt Tiszát. A merényletek azonban nem sikerültek és Tisza tovább garázdálkodhatott, hadd legyen teljessé Magyarország romlása.

Most úgra megkísérelte egy elszánt, kétségbeesett fiatalember, hátha lyukat lehetne ütni a Tisza bőrén. A merénylet-ember sem sikerült és ugy látszik, hogy Magyarország addig tényleg nem fog megszabadulhatni Tiszától, míg a hóhér nem hurkolta majd rá a kötelet a tebolyodott geszti nagy-ur nyakára.

—:o:—

BOLSHEVIKI-VILÁG MAGYARORSZÁGON.

AMIKET VASBOTTAL JÁR A FIZETSÉG.

Ha valaki a határeren járt, az már Magyarországon is ok arra,

Akármilyen vasmarkú szigorral kezdik is Magyarországon a zsenirait, ma már kétségtelen, hogy az orosz bolsheviki tanok a muszka földről Magyarországba átplantálódtak már. A Trotzky tanításai Magyarországon is visszhangra találtak és a belső forongás — ha lassan is — de olyan mélyre ereszkette a gyökereit, hogy a "szentnek és sérthetetlenek" tudott rend már is minden erészkélésen recseg-ropog s nagyon kevés kell hozzá, hogy szétrebessek.

Három apró ujsághirt közlünk a háborus Magyarország életéből a mind a három olyan, hogy sok szót bizony nem kell hozzá fűznünk, beszélnek azok maguk helyett is. Az egyik hír igy hangzik:

"Orbán Sándor 46. gyalogezredbeli hadnagy záróra után Budapesten több tisztiházával a Rákóczy uton hazafelé tartott. Az utca közepén egy sereg hangosan kiáltó ember lábott és mivel több katona is volt közöttük, a hadnagy kötelességének tartotta, hogy oda menjen. A sajongók közül azokat, a kik egyenruhában voltak, felszólította, hogy menjenek haza. Több katona azonban arra való hivatkozással, hogy tiltóbaríc volt a harcteren és rokkant, nem engedelmeskedett a hadnagynak. A tömegből egy Wolf Pál nevű rokkant katona, aki a rendőrség kiküldöttje bűncselekmények miatt régóta kőrőz, hátulról vasbottal kétszer fejbevágta a hadnagyot. Orlép, aki bajonet volt, le akarta fogni a merénylőt, ez azonban futásnak eredt, de a katonai rendőrség egy őrjáratába szaladt bele, a mely rögtön letartóztatta. Orbán hadnagyot a katonai rendőrség őrszobájában kötötték be."

Tehát az, hogy valaki többszór volt a harcteren, jogcím Magyarországon már arra is, hogy "ne engedelmeskedjék az ember. S ha valaki kissé erélyesebben emlékezteti a rendet, hát esetleg mindjárt fejbe is vágják egy vasbottal. Oroszországban is pont igy kezdődött a bolsheviki világ.

A másik apró, jelentéktelenek látszó hír meg igy szól:

"Veszedelmes szokassá vált, hogy a szabadságos katonák a vonat tetején tették meg az utat hazafelé. A hadügyminiszter most utasította a katonai hatóságokat, hogy tiltsák meg a katonáknak a vonat tetején való utazását, amely már annyiszor vált végzetessé. Aki igy utazik, azt azonnal letartóztatják és ha szabadságos, bevonultatják a csapattestéhez."

Ehhez a hírhez is több jóen volt már szerencsénk. A különösége Oroszországból volt kétszer és orosz katonákról szólt, mig most Magyarország a postahelyeg helye és magyar katonákról van benne szó.

A szökött katonák garázdálkodásának rejtelmeibe érdekes fényt vet a világit bele egychként az alábbi hír is:

Ujvidéken szökött katonák hajtomszor egymásután merényletet követtek el az ujvidéki rendőrség három tagja ellen. A csendőrség és a rendőrség nyomozást indított ebben az ügyben és az ennek során elfogott Létics, Brosnivlár, Létics Pláton és Létics Timó katonaszökevények bevallották, hogy az egész környék katonaszökevényei, mintegy huszan bandát szervertek Létics Pláton vezérlete alatt, hogy az ujvidéki rendőrséget kiirtsák és azt is elhatározták, hogy Zaubauer Ágoston, rendőrkapitányt ártalmatlanná teszik, aki a katonaszökevények elfogatására felolytatott razziákat irányította. Az elfogott katonaszökevényeknél nagymennyiségű fegyvert találtak egy tárgyalomb alatt ásott fedezékében, amelyben a szökevények álbanlakban tartózkodtak. Létics Pláton, még mielőtt a rendőrségi börtönbe szállíttatták volna, a tanyai rendőrség laktanyájából, a hol megvasalva volt elhelyezve, rejtélyes körülmények közöttt megszökött. Elfogatására széleskörű nyomozást indítottak.

Akinek nincs 400 koronája, az csak járjon meztelenül.

Dr. Friedman Ernő, az Árvizsgáló Bizottság elnöke a ruhajegyekkel kapcsolatosan a következő kijelentést tette:

— Mi már a mostani ruha és posztó drágitási pörök kapcsán tárgyalni kezdtunk a szabókkal, kereskedőkkel, és posztógyárosokkal. Hogy az addigi árak mennyire indokolatlanok, azt mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy a tárgyalások során az összes résztvevő szakiparosok és kereskedők kijelentették, hogy ügyöttlesen jóttállanak az árak felére való redukálásáért. Az irányárak még nincsenek eltörve, de legfeljebb 800 korona lehet egy ruha. A legocsóbb öltözet 400 koronába kerülhet, a többi árakat a szövet minősége szerint állapithatják meg 5-6-7-800 koronában.

—o—

NAGYBAN JÁR A KÁRTYA A PESTI BÜNFÉSZKEKBEN.

Ahol százezrekre megy a háboru dacára is a kártyazás.

A pesti erkölcsök soha sem voltak különösen kiválóak, de hogy milyenek lehetnek most, azt napnap után elrémítő meztelenséggel bizonyitják a magyarországi ujságok oldalai.

A Pesti Napló 1918. julius 20-iki számában például a következő hírt olvastuk:

Minap került a budapesti bíróság elé Singer Béla bankfiúztvisselő, aki 314,000 koronával károsította meg az Agrárbankot és az összeget a Lipótvárosi Társaskörben kártyán elvesztette.

Az ügyészség tizenhat rendbeli csalás büntettével vádolta a megtévedt fiatalembert, aki törédelmesen beismerte bünét. Elmondotta, hogy soha életében nem kártyázott, egy Moskowitz nevű barátja vezette fel őt először a Lipótvárosi Társaskörbe és oft az egész havi fizetését elvesztette. Másnap kölcsönöket vett fel a barátaitól, ujra megjelent a bankfiúrtermen, de partnerei, Szunyogh és Huszár nevű fiatalember ismét elnyerték minden pénzét. Ezeket szorgalmas, szolid ember volt és minden idejét hivatalán kívül mennyasznyánál töltötte. Azután állandóan kártyázni kezdett, és megtörtént, hogy egy izben már ötezer koronát nyert. Ha akkor elengedték volna menni, kifizethette volna az egész kárt és nem lett volna semmi baj. De nem engedték őt a nyert pénzzel távozni, hanem felvitték őt egy magánlakásba, ahol azután visszaszadta a pénzt. Egyszer hivatalfőnöke Dénes igazgató megláttá őt, hogy ezreskéke kártyázik. Kérdőre vonta, de rögtön látta, hogy Dénes nem hisz neki a rovancsolást fog tartani. Felkereste erre partnereit és közölte velük, hogy azt a 315 ezer koronát azok elnyerték tőle, bünt szeretne és kérte őket, ne hagyják őt börtönbe juttatni. A partnerek erre össze is adtak 110 ezer koronát, 195 ezer koronáról pedig váltót adtak a banknak.

A törvényszék, miután tisztázottnak látta a bűncselekményt, elutasította azok ügyész indítványát, hogy állapitták meg, kikkel játszott Singer és menyit veszitett.

A KOHÁNYIAK KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánitás.

A Magyar Bányászlap szerkesztőinek.

Igen mélyen tisztelt kedves szerkesztőség, nem mulasztham el, hogy köszönetemet ne fejezzem ki az ón testvéries munkálkodásáért, amit egyesületünk érdekében tőbb, mint három éven át végzett. Fogadja szerkesztő úr, minden munkás tagtestvérem nevében a legnagyobb elismerésemet és hálás köszönetemet igaz munkálkodásáért.

Igen sajnálom, hogy meg kell válni Önöktől, mint hivatalos laptól, de én nem tehetek semmit, a tagtestvéreket nem erőszakolhatjuk és Öntől sem várhatjuk el, hogy ilyen csekély árért szolgáljon bennünket.

Ön mindig készen vagyok arra, hogy minden Kohányi egyletbeli tagtestvérünk az asztalán legyen a Magyar Bányászlap, ha a tagtestvérek megtesik.

Sipos Gyula,
Box 420, Homer City, Pa.

KÉRELEM.

Tisztelt kedves tagtestvéreek, felkérem Önöket, hogy a Magyar Bányászlapot továbbra is ugy tekintsék, mint hivatalos lapunkat, ne idegenszlenek el tőle, mert nincsen ra semmi ok. Nem haragbol lett ez a szakitás, mert nekünk minden lap hivatalos lap, amely a magyarság érdekeit pártolja és védi. A mi egyletünk egy munkásegylet, vehát nekünk első kötelességünk, hogy egy olyan munkásintézményt, amely olyan tisztességes és becsületes alapon működik, mint a "Magyar Bányászlap, továbbra is támogassunk. Kérem a tagtestvéreket, hogy ezután is ha olvasni legyenek a Magyar Bányászlapnak, maradjunk továbbra is testvérek, hogy együttmunkálodással védjük meg az érdekeinket és előmozditsuk minden munkástestvérünk boldogulását..

Jóégészséget kivánva a Bányászlap szerkesztőségének, maradok

munkástestvéri szeretettel

Sipos Gyula, Jótikár,
Box 420, Homer City, Pa.

KÉRELEM A KOHÁNYI TIHAMÉR EGYESÜLET OSZTÁLYAIHOZ ÉS TAGJAIHOZ.

Tisztelettel felkérem a Kohányi egyesület összes osztályait és tagjait, hogy legyenek elnézéssel irányomban, ha a következő napokban egyleti munkáimat nem tudom az eddig pontosséggal elvégezni. Engem is ágyba dontött a betegség és felességem is betegen fekszik, ugy hogy 8 gyerek jajveszékel az ágyunk mellett. Az egyesület többi tisztviselőjének egész nap a bányában kell dolgozni, mert sok beteg bányász van és igy nagy szükség van a munkájukra.

Örömmel jelentheteem, hogy október 5-én 20 taggal megalakult az egyesület 27-ik osztálya Daytonban. A felavatason magam is jelen voltam. Onnan sürgönyileg hivtak New Brunswick, N. J.-be, ahol a 24-ik osztálybor tartozó Korenkó János testvérünk meghalt. Miután az elhunytnak nem volt ott rokona, sem barátja, nekünk kellett a temetéséről gondoskolnunk. A halottat nem temethettek el, mig ott voltunk, mert a halottas házál 18 halottat kellett Korenkó testvérünk előtt eltemetni és igy várni kellett, mig reá került a sor.

Az elhunyt testvér 27 éves volt és Heves megye Mátra Szuhar községéből jött Amerikába.

Ugyanitt értesitem azokat a testvéreket, akik uj fiókok alakitása céljából meghivtak, hogy legyenek elnézéssel, hogy jelenleg nem keresheteem fel őket, de felgyógyulásom után igyekezni fogok minden kérésnek eleget tenni.

Munkástestvéri tisztelettel

Sipos Gyula,
Box 420, Homer iCty, Pa.

MAGYARORSZÁGON ROHAMOSAN TERJED A TÜDŐVÉSZ.

Hogyan akarnak védekeni az egyre nagyobb arányokat öltő nyavalya ellen.

Hogy a többi háborus csapásokkal egyetemben micsoda pusztításokat visz végbe Magyarországon a tüdővész, szomorú fényt vet arra az alábbi kis hir, mely a Pesti Hirlap 1918 julius 18-iki számában látott napvilágot

Zombor város tiszti főorvosa, Bács megye törvényhatósági bizottságához részletes tervezetet nyujtott be, melyben ajánlja, hogy tavasztól kezdve a tanitás ne a rossz levegőju tantermekben, hanem a szabad ég alatt tartassék. A tervezet, mely a tüdővész rohamos terjedése folytán nagyjelentőségű közegészségügyi ujitást jelent, a kormányhoz is felterjesztik és átiratban fordulnak az ország valamennyi törvényhatóságához, hasonló mozgalom megindítása ügyében. A szabadban való tanitás már nem egészen ujdolog, mert a különböző már évek óta gyakorodják.

EGY HASZNOS KÖNYV.

Most jelent meg a Jó Egészség konyvtárának harmadik füzete, a melynek cime: A tüdőbaj felismerése és gyógyitása. Ezt a füzetet a Jó Egészség szerkesztője, Dr. Kovách Richárd irta és ára 25 cent. A füzet sok nagyon hasznos és érdekes leirást tartalmaz számos képpel és igazán jól teszi mindenkit, ha megrendeli és átalnulmányozza. Sok hasznos tudivalókhoz jut igy, ami esetleg komolyabb betegségtől óvja meg. Küldje be a pénzt a rendelésére együtt az alábbi cimre: Jó Egészség, 221 East 68th Street, New York, N. Y.

AKARJA TUDNI?

Hogy fog ujjásülteni a forradalmi Magyarország, miczoda változásokat idéz majd elő a forradalom Magyarországon?

Rendkívül érdekes, izgató mese keretében ezekre a kérdésekre ad feleletet.

FÜLÖP ILONA REGÉNYE:

A VIHAR GYERMEKE

A Vihar Gyermeke dru 1 dollár 50 cent. Küldje be rendelését a pénzzel együtt az alábbi cimre:

Magyar Bányászlap
206 East 9th Street, New York, N. Y.

AZ AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA

a kormány kezdeményezésére alakult és a kormány fenhatósága alatt működik.

AKI HÜ AMERIKÁHOZ,

az az *Amerikai Magyar Hüség Liga* tagja lesz, és tagsági igazolványával hüségét bizonyitja az Egyesült Államok iránt, mely ebben a válságos időkben is kenyeret és oltalmat ad az amerikai magyaroknak.

A magyar nem ellenséges idegen, igy határozta ezt Wilson elnök. Ezért hálásaknak kell mutatkoznunk.

Aki hálás Amerika iránt

az belép az *Amerikai Magyar Hüség Ligába.* Tag lehet minden amerikai magyar, polgár és nem polgár, férfi és nő egyaránt.

TAGSÁGI DIJ EGYSZER ÉS MINDENKORRA 1 DOLLÁR.

Töltse ki az alábbi szelvényt és küldje be 1 dollárral együtt. A tagsági jegyet postafordultával megkapja.

Belépési nyilatkozat.

Az Amerikai Magyar Hüség Liga tagja óhajtok lenni. Az 1 dollár tagsági dijat, mely egyszer és mindenkorra szól, mellékelem.

Név .....

Utca és házszám vagy P. O. B. szám.....

.....

Helység ..... *Állam* .....
Magyar Bányászlap

American Hungarian Loyalty League
123 East 23rd Street, New York, N. Y.

ON THE TRAIL.

(Continued from Page 1.)

If they do, by chance, bring in fresh men, it is like putting fresh milk into a bottle of sourced cream. They sour also. A bad reputation is extremely hard to live down. It is far harder to bring a reputation up than to ruin a good reputation once formed. A company that has sold its men the bad goods of comfortless working conditions, poor ventilation, slow car service, high store prices, poor homes and unsympathtic management is already out of business. It has lost its trade and it can sell no longer.

By dealing solely with the flotsam and jetsam of society it may go on doing a little business, but it cannot deal with such people in the same manner as it would with the better class of men. It is trading with subnormal men, with the outcasts of other mining camps. A strong arm is necessary, and no one desires to come where such discipline is enforced. A convict camp is undesirable quarters because the rules have no bearbitrary and because the social surroundings are not pleasing. A village where a company has been unkindly has all the character of a convict camp, and continues to have it long after the management has changed for the better. The memories, the harsh judgments, the traditions of the old and evil times still hang around the very hills that hedge the plant.

Let us gather hints from the salesman and plan for good will and mutual understanding. The man who has a hard-luck story to relate about his mine is like the man who regales you on the hotel porch with a story that the town you live in has the worst merchants and poorest stores in the state. It is a reflection of his own lack of success or of the poor line of his goods. He should keep his story to himself or leave the town. So, like wise, with the operator who is always abusing his men. There is something wrong, of course; there is surely something wrong—with himself or his predecessors. It would be better part of wisdom for him to say nothing.—(Coal Age.)

ÉRTESITÉS.

Értesítem bányásztestvéreimet, hogy

636—9TH STREET
Huntington, W. Va.

C. & O. vasuthoz közel, kitelet nyitottam.

Képható nálam:

Gyümölcs, szódavizek, sörök, cigarettek és mindenféle árukban és eszközökben.

Automobil javaratásnál is foglalkozom.

Kérem a magyar bányászokat, ha Huntingtonba jönnek, térjenek be hozzám és támogassanak

Gyöngyösi István
636—9TH STREET
HUNTINGTON, W. VA.

ITT AZ ŐSZ

Ez az időszak a legalkalmasabb mindennemű gyümölcs, diszek, ölebek és virágültetésre. Ezek ből mi a saját tőgyészetünkben termesti gyönyörű példányokkal szolgálhatunk.

Ámennyi nálunk mindenféle gyümölcsfa, konyhakerti és virágmagok a legkülönbözőbb minőségben kaphatók.

Irjon az 1918 évi nagy bőjon árjegyzékért az alábbi cimre.

KALLAY BIRTOKSÁG CO.
FAIRVIEW, OHIO.

HOL KAPHATÓ MUNKA?

WHERE TO FIND GOOD STEADY WORK?

Week by week we are receiving hundreds of letters from dissatisfied, misled miners inquiring for places where they has find FAIR PLAY, GOOD WAGES, STEADY WORK. As we are unable to answer all those letters separately and to give the necessary information to miners, we are going to publish the "BLUE LIST" of the best mining companies.

The "LABOR DIRECTORY" will contain the names and particulars of such operators only who give hearty welcome to Hungarian and Slavic miners, treat them fairly, and whose places and working conditions are satisfactory.

The mining companies registered in the "Blue List" are recommended by the Miners' Journal in good faith to 150.000 industrious miners and we will refuse to list names of operators who are not particular about working conditions.

Don't forget that Hungarian Miners are steady and efficient.

As insertion of your name in the "Blue List" means our advice to look for good, steady work at your place.

A bányásnak életére nagy fontossággal bír, hogy olyan helyre menjenek dolgozni, hol a BÉRER JÓK, A MAGYAR BÁNYÁSZT SZIVESEN LÁTJÁK, a gépek egészséges levegőjárattyal vannak ellátva és hol munka folyamán megfelelő védőszőnet helyezen pihenhetik ki.

Hogy pa bányásznak helyeket kaphassanak, ebből a célból alább kiadjuk fogjuk azoknak a bányatársaságoknak nevét, ahol bányászokra szükség van, a magyarokat kiválóan látják, a hol rend jár, a munka folyamán és a lakás és egészségügyi viszonyok is megfelelőek.

Ha tehát valamelyik bányász kiállításkénti akar, ugy olvassa el figyelmesen az egyes helyeket ismertető alábbi leírásokat és válassza magának honi menjen dolgozni.

Ha megérkezik, vagy szándékban van is be, hivatkozzék a Magyar Bányászlapra, mert ebben az esetben kivételesen JÓ BÁNÁSMODBAN és FIELTISSÉGEN lesz része.

Bányászszervezetek, csak oda menjünk dolgozni, ahol szívesen látnak bennünket.

LABOR DIRECTORY:

A. RONA, Adv. Mgr.

LOGAN, West Va. A Gay Coal & Coke Company telepe, Kisel Logan, West Va. városában. Mint dolgozók kis elégszőt helyeken, amikor Logan városban élnek a kaphat jó munkát. Nálunk már sok magyar van és mind ung vannak elégedve. Irjon magyarul vagy jöjjön és beszélje meg a telepünket, irjon erre a czimre: *H. S. Gay Jr., General Supt., Logan, W. Va.* 918

NEW ENGLAND FUEL & TRANSPORTATION CO. Grant-Town, W. Va. Fairmont-ról 7 órnyi a street kárán. A szén 8 sukk magas és minden nap dolgozik, mivel a társaság saját magának szedeti a szenet. A társaságnak van ötö vasuti cárdája, a bányászok kerestek kétheteknek 72-100 dollár, a szenet a társaság furatja és lövöl. Pawderrel nem kell fiszteni. A piknic nincs a telepen, de van egy nagy Templum, iskola, jó víz, villany és gáz a bánkban. A bányászok a legjobb bánásmódban részesülnek. Ill szívesen vannak látni magyarok, akik már más évben dolgoznak a telepen és meg vannak elégedve. Ha más gyarok jó és állandó munkát keresnek, irjanak fölvilágosítást ártt magyarul a fenti czimre. 919

LUNDALE, W. Va. A Lundale Coal Co. telepen, Logan county, West Virginiában. A bányák a Buffalo Creek és Gauley vasúton vannak és ugyszóvel magyarok Huntington és Logan városokon keresztül mennjenek a telepre. A bányában hat-hat és fél óh magas, tiszta szen van s a munka nem nehéz. A bányászok jó bánásmódban részesülnek és kereszik havonta sokszor a sztatisztus dollár köst válaszolnik. Különösen szeretjük a magyar bányászt, a ne fajtájuk ki, hogy ebben a bányában minden nap meg a munka évfélévre. Mindenki jelentkezzenek munkára minél előbb. J. M. Schweitzer, General Superintendentnél. 923

OTTAWA, W. VA. A MONTE COAL CO. bányái. Coal River Branch, a G. & O. vasútvonalon. A szén 5 és fél láb magas, kitűnő tető, egz nincsen. A bányák fel sok bányája van, mindenhol nagyon jól megy a munka. A munkások szeretik a helyet és állandóan sok magyar munkás van és dolgozik a telepen. A tárnaág elnöke Paul Hárdy, akit a magyarok már régen ismernek és szeretnek. Ez a bánya a magyar bányásznak kedvelt helye. Jöjjön ön is és ónk dolgozni, vagy irjon fölvilágosítást, magyarul fogunk válaszolni. 920

BAYMAN, W. VA. A Virginia Smelting Coal Co. Bayman, Va. telé 16. gás mina, a szén 6-7 láb magas. A bányának ötágazása kereszte 5-6 fellet naponta. A munka állandóan jól megy, jó bérek vannak, amelyek oszt mennyegen épültek és minden bánkban elérhető. Ill szívesen látnak magyarokat magyar szemmel a bár mig kevés van, szívesen felvesznének ujabbakat. Állandó munkát és jó bánásmódot igérnek magyar bányászoknak. 924

McCARR, KY. The Alma Thacker Fuel Company telepe, Matewan, W. Va. mellett. Ne dolgozzon senki mindenféle elhagyatott helyen, mikor nálunk kénes munkás dolgozhat. Jó bánás, jó munka, minta a tárnaágunk a Norfolk & Western Vasuttársaságnak dolgozik és minden nap van kérő. A piknikben van sok magyar, jöjjön ön is. Jöjjön vagy irjon felvilágosítást és mi magyarul fogunk válaszolni. Glen C. Deaton, Superintendent, Alma Thacker Fuel Company, McCarr, Ky. 919

CHANE, MICCO és OMAR, W. Va. A Main Island Creek Coal Co. telepei, Logan W. Va. kösélen. Bevándorolhatnak ide nagy számban dolgozznak szeszkon a telepeken. A szén magassága 5-6 láb, jó tető, jó lakóházak. Ha állandó jó munkát akar olyan telepen, ahol jó a munkaélhetési viszonyok, ugy jöjjön és nézze meg a bányánkat vagy irjon felvilágosítást, de csak ugyanul fogunk válaszolni. Cím: Main Island, Creek Coal Co., Omar, W. Va. 918

RED JACKET, W. VA. A Red Jacket Consolidated Coal and Coke Company telepe. Ez a telep évek óta a magyar bányászok kedvelt helye. A szénmagasság 3 és 5 láb közötti, van takszik, víz nincs, jó tető. Kitűnő bánás az elsőrangu telepen. Nagy kompánia szétrajzinkban mindent kapnat a legolcsóbb árakon. Ill szívesen gondot fordítunk munkásaink biztonságára, van sok szivattyú, furóval furják és villanyépek vágják a kompánia munkáson. A kárbás motorok vonik ki de és minden bányász annyi kárót kap, amennyit meg képes ladolni. Ne gondoskozzon senkik, hanem jöjjön a mi telepünkre dolgozni. A bánya Matewan, W. Va. kösélen fekszik. Felvilágosítást irjon ennek a czimre: Mr. W. M. Cummins, General Sup't, Red Jacket, W. Va. 923

MAN, W. VA. Mallory Coal Co. telepe, Logan, W. Va. kösélen. A szén magassága négy és fél és láb kőrött váltakozik, a bányák teljesen szikk a bánkat szinten, elszárazgo tetvix. A munka jó és szeretnénk emberek mégen keresheteek. A bánya General Manageje Mr. H. H. Hersey, akit a magyar bányászok már rég óta ismernek és szeretnek. Jöjjön szemelyesen telepünkre vagy irjon felvilágosítást erre a czimre: Mr. H. H. Hersey, Gen. Mgr., Mallory Coal Company, Man, W. Va. 926

ETHEL, W. VA. As Illinois Commercial and Coal Mining Co. telepen. Telepünkön már vannak, ugyszer bányászok, akik jól megfeznek és meg vannak elégedve. A szén 36 inches, villanyvilágitás, kut minden bánkban. Jó magyar bánt. Azok a bordozok, akik a bordozokat tartanak, nem fiestnek bárbért. Legjobb kösélkedés Huntington, Va.-ól keresztül. Bányászkban többet keresnek, mint akármely más bányában. Jöjjön és szemléljenek gyönyörködj meg élitszám valóságról vagy irjon felvilágosítást John Hollley magyar bányásznak, akit szívesen fog válaszolni minden kérdésekőrdésre. 925

SPRIGG, W. VA. 68 GATES W. VA. Cheyatal Block Coal and Coke Co. Ethel, W. Va. fikrom nagy bánya egymás mellett, ahol magyar bányászok már évek óta dolgoznak. Gates és Ethel telepeinken magyar fórmen van, aki mindenkor szívesen áll a magyar bányászok rendelkezésére. Minden telepünkön van iskola és templom. Ilmel telepen több egymalat is van. Nagy szüjt fektetünk arra, hogy a bányáink jói évezzék magukat telepeinken. Állandóan van munkás és emberünk jó keresnek. Ha jó munkát kerese, jöjjön bármelyik telepünkre, vagy irjon bővebb felvilágosítást, magyarul fogunk válaszolni. Olvassa el a második oldalon levő hirdetésünket is. (901)

WARD, W. VA. A Kellys Creek Colliery Company telepe. Union bánya. Telepünkön már évek óta laknak nagy számmal magyarok. Most is több mint annyiszor magyar van nálunk. Cseldoknak kitűnő lakóháznak kertekkel. Burdoszkinak elkerangu bord. A kereset annyin a legjobb. Két magyar bányászunk hutiuknak dikkat nyert, most ik lakóiak ebben a bánapban legtöbb szemet. János György 464 tonnát de Ca. Kiss Sándor meg 464 tonnát ladott. Tonnánkent 54-ig emelik 55 centig fizetünk. Ebből is látható, hogy a szemünk jó, a munka könnyű, a kereset kitűnő. Ha telepünkre akar jönni, akkor vegye Charleston, W. Va.-ból a K. & M. vasutat Cedar Grove-ig, innen a kompánia irfajén jöjjön a telepre. Dolgozzon olyan helyen, ahol jó bánnak a magyar bányászokkal és szeretik őket. Felvilágosítást irjon ezen a czimre: Mr. J. J. Sinnre, Manager, Kellys Creek Colliery Co., Ward, W. Va. 920

Olvassa el a másik hirdetésünket is. Érdekesnek fogja. 920

AMHERSTDALE, Logan County, West Virginia. A telep az Amherst Coal Company tulajdona és a bánya a Chesapeake & Ohio vasutnak Buffalo Creek vonalán fekszik. Oda igyekszik magyarok Huntington és Logan városokon keresztül Jutnak a telepre. A bányában 5 láb magas, tiszta szén van a jobb, mint a más bányákban. A bányák minden nap dolgoznak, mert kárd van mindig a a kereset eléri a 125 dollár havonta. Jó lakások, kertek és minden, ami egy rendes telepen szükséges. A magyarokat szeretjük és jól bánunk velük. Jelentkezzék J. N. Schweitzer, General Superintendenttnél. 923

AMHERSTDALE, W. VA. Proctor Coal Co. telepe, Logan, W. Va. kösélben. A szén 5 és fél láb magas, tiszta szén, jó tető. Ha jó bánásban jól akarnak keresni, ugy jöjjenek a telepünkre. Vannak embereink, akik napenta 7-8 dollárt keresnek. Ha ide akarnak jönni Logan, W. Va.-ból, jöjjenek a C. & O. vasúton a Marsh de Fleurmont munkára Mr. Geo. Vance szupterintendenttel. Levelekre magyarul válaszolnak. Proctor Coal Co., Amherstdale, W. Va. 918

HOL KAPHATÓ A VIHAR GYERMEKE?

A kiadásunkban megjelent Vihar Gyermeke czimü szenzációs regény könyvalakban

Northfork, W. Va. Czeisler Jenő, A First National Bank hivatalnoka.

Domonkos József, Logan, W. Va.

Joe Borbély és Co. Logan, W. Va.

Steve Pálinkás, Williamson, W. Va. kereskedőknél is kapható. Ára egy dollár 50 cent.

Drs. Lawson & Ritz fogorvosok

Williamson, W. Va.

GOODMAN BUILDING

Ha valaki baja van fogával, jöjjön be hozzánk és kérjen tanácsot. Mi jó erőt és tartós fogakat készítünk. Az árainkat olcsók.

Nálunk magyarul lehet beszélni. (849)

Dr. O. H. Jennings

Physician and Surgeon

GOODMAN BUILDING

Williamson, W. Va.

Betegeit felkészerelhetik kezelés már sok esetben kalálni. Ha pontos felkészerelés kezelésre biztosítom a magyar bányászokat. Jöjjenek hozzám és győződjenek meg erről.

Nálam magyarul beszélhetnek.

Dr. O. H. JENNINGS,
OHYOS
Goodman Building
WILLIAMSON, W. VA. (901)

Szálloda és vendéglő

Ha Huntingtonba jön, keresse fel

Gyöngyössy János

szállodáját és étermét, a

Washington Hotelt

Elsőrangu magyar konyha, konyha és tisztaság.

Washington Hotel

1032 SEVENTH AVE., a C. & O. vasuti állomástól jobbra. (934)

Huntington, W. Va.

Magyar Bányászok,

a tények bizonyítanak! MINDENKI OLVASSA EZT EL!

Egy évvel ezelőtt egyetlen magyar sem volt a telepünkon. Most egy egész csoport van itt. A magyarok szeretik a bánásmódot, amelyet itt kapnak, és szívesen jönnek ide, hogy a bányák jó és a magyarok szerencsés fiú dolgozzanak. Mert jól és szívesen bánunk a magyarokkal. Ha szeretnének ide jönni, ugy irjanak jó és a magyarok szerencsés fiú dolgozzanak. Mert jól és szívesen bánunk a magyarokkal. Ha szeretnének ide jönni, ugy irjanak jó és a magyarok szerencsés fiú dolgozzanak. Mert jól és szívesen bánunk a magyarokkal. A bányák a Norfolk & Western vasutvonalon vannak. Ha szívesen jön, vagy irjon Matewan, W. Va. czimre.

The Alma Thacker Fuel Co
GLEN C. DEATON, Superintendent.

McCARR, Kentucky (846)

Magyar bányászok!

Ha Williamson, W. Va.-ba jöttök, látogassatok meg engem.

KÍTYÜNÖ MAGYAR ÉTELEK, JÓ KISZOLGÁLÁS.

Idegeneket szívesen utbaigazítok.

Magyar, pártoló a magyart

Pálinkás István

VENDÉGLŐJE

a városházával szemben.

Williamson, W. Va. (L.-K.)

Magyar bányászok!

Ha bármire van szükségetek, gyertek hozzám.

Dr. W. F. McCay

FOGORVOS

Matewan, W. Va. (901)

(BIZOTAOSAK A FAJDALMAK, különösen azok a borzasmas fájdalmak, amelyeket ezy reumatism, köszvénybeu és csuzban szenvedő czen. De ugyszt szenvedjen annyira, mikor könnyen megvashetbilhet.

Róth Pöstyéni Cura

használatra. Ellat. Kurekat kágyárlyoott és czerek kőmünik kiéléses beálódó. KIS ADAG POSTAN $1.00. NAGY ADAG POSTAN $1.20. HÁNYÉRZŐSHEZ EGY GYONYORU FALIKAPTART IS KAP.

A czinas tessék erre a czimre kálelmi:

Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára

128 AVENUE A, Dept. C.

NEW YORK, N. Y.

Azt hitték, hogy ágyu!

PEDIG

Valódi hazai kétcsövü hurkatöltő.

Erős, tönyszett, fémlemezből, rézkarcolókkal, erős kemenygyomossal. Minden hurkatöltőnek két csöve van, az egyik kékbluo, a másik hurkatöltőcsöve. — Kapható 8 magvágóban, kezdő $2.75, nagyobb $4.25, egész nagy $5.00. Rendelje meg most, hogy ha kell, kéndi legyen. — Kérjen képes nagy árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Szegedi Rézsapoprika fontja 85 cent.

RENDELJESSEL A PÉNZ ÉS KÉLDENDŐ.

EMIL NYITRAY

77 First Avenue, New York, N. Y.

OLASZ A. FERENC

Box 413, Welch, W. Va.

LYNN COAL & COKE COMPANY

HEILNER, W. VA.

MINGO COUNTY.

(Matewan városban közel.)

Jó bányászokra van szükségünk.

A ki jól akar keresni és jó burdot akar, jöjjön a mi telepünkre dolgozni. A szén nagy és fél 5 láb magas. Kösel egy szép kis bánya van. 10 szénvágó van plankenfuron bánva lakkal. — Magyar burdoszakik Dániel Tobon, régi magyar bányász szívesen ad minnek felvilágosítást a telepu viszonyairól, ha ir neki. Vagy jöjjön és nézze meg a telepünket.

Lynn Coal and Coke Company,

HEILNER, W. VA.

Uthány: N. W. fiveonal. Vasuti állomás Matewan, W. Va. Itt van egy magyarul beszélő kereskedő: Mr. Saeffer, aki utbaigazítja. 922

ELADÓ

sertések és malacok.

Pár száz sertést és malacot kínálok eladásra, amennyi csak illika mellett az alulirt árakon. A pénzt küldje be a megrendelésel egyszer.

Magyarok rendelésinek eljutásakor magyar embert tartok a kiszolgálásban, hogy meg lesz elégedve.

8 hetes kis malac	$16.00
10 hetes kis malac	13.50
50 fontos fiatal malac	15.—
80 " " "	24.—
100 " " "	26.—

Ajánlok erőkon kivül meg tiasta fajt Red Jersey, shire, Poland, China, O. J. C. White Chester és Yorkshire malacokat $16.50-ért darabonkint.

8 hetes kis malacokat 20 dollárért adok darabonkint.

Kíránalra szívesen küldök különböző árlevelet. A szállítási díjat a vevő fizeti.

Küldje megrendelését magyarul az alábbi czimre:

J. D. BROWN,

Box 39

West Graham, Va. (932)

TÉNYEK BIZONYITANAK

Egy évvel ezelőtt még nem is ismertek a magyar bányászok! Ma már biznak bennünk, mert becsületes munkát végzünk.

Ön otthon tanult, 6-hazai szabó vagyok.

Aki nálam csináltatott ruhát, kitűnőnek ismerte el azt, mert nem vesztem, gyönyörű meg szép Czérnáinkban kapható 24 karaszín: ezüstszürke, cukrszürke, 6-hazai mintáju fehérszürke, 6-hazai delin fejkendők, karperecek, inakinyvek.

Columbia Beszélőgépek, lemezek nagy választékban

Mi személyesen járunk ki a bányákba és a bányászokat a bányásznak, fogadjanak minket olyan szeretettel, mint ahogy a szegény szegénynek kínálják. Ha pedig idegenek jönnek, térjenek be hozzánk.

Joe Borbély & Co.

MAGYAR SZABÓ

Box 218

LOGAN, West Va.

Felette a Jefferson Hotel mellett, Aldrege Building-ben. (934)

Magyar Bányászok!

Ha Cattlettsburba jöttök, se feledjétek el ongem megláto-gatni. Ez is bányász voltam és évek hosszu sorka Az vétetek szerint a régi mélyében dolgoztam.

Eldorado magyar ételek. Tiszta szobák. Olcsó árak. Jó kiszolgálás.

Kérem a magyar bányászok pártfogását.

Varga Ferenc

magyar vendéglő és szálloda tulajdonosa.

Catlettsburg, Ky. (851)

Ha ékszert vesznek, ne vegyenek hamisitványt.

Nálam valódi ékszer van, olcsón, pontos mérlegen, tisztességes biztosítás, valódi ékszer árakon. Az magam árán és ékszerekkel gyűrűk, órák, lánczok, ezüstkanál, czukortartó. Columbia Grammofonok eladási helye.

MAGYARUL BESZÉLNEK.

G. C. WELLMAN

órás és ékszerész

Avenue Hotel épületében.

LOGAN, W. VA. 922

Magyar bányászok!

Ha Catlettsburba vagy Huntingtonba jöttök, ne feledjétek el, hogy a magyar szálloban. Rendes jó kiszolgálás, jó biztosítás benneteket. Olcsó árak. Ha akartok vagyok, szállítatok csak a Zöldi Cimbora magyar vagyok, tánczosatok engem.

Aki ir előre, ait magyarom a vonatra.

John Somosköy

AUTOMOBIL FUVAROS

BOX 180

Catlettsburg, Ky. 8q

Egy jó bedörendő szerszámkészitő szabad vagy hárfel szem hirdetésre.

Dr. RICHTER PAIN-EXPELLER-je.

50 és ötös ezer a magyarok kitűnt, mindenütt kedvelt szer. Ugy hatás a szegényeknek a fájdalmak.

85 és ötös mindes gyógyszertárban és szerszámkereskedőknél.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St. New York

Jó munkát kaphat azonnal 20-30 magyar ember a Tomkins Cove-i kőbányában, ahol teljes erővel megy a munka. Nemrégen ismét emelték a munkások fizetését és most a munkabér 35-40 cent óránként. Azon magyarok, akik megunták a földalatti munkát, forduljanak bizalommal hozzám állandó munka végett.

Varga György,

P. O. Box 66,

Tomkins Cove, N. Y.

Magyar bányászokat keresünk.

Boone County Coal Corp.

SHARPLES, W. VA.

12 bányánk van szemben Coal Heroyen, Kóstik Dobson és Branch Creeken. Utak a kőb ha lepen tőbb mint 100 magyar bányászt dolgozik. Állandóan A szén 5-ös 6 láb magas. Tudnátokat 85 cent fizetünk. Hogy sok magyar bányásznak van, ez azt bizonyítja, hogy meg vannak elégedve.

Ha kőszöbök kéj czimet:

FŐLDP MENYHERT JUHÁSZ TÓN!

c. o. Boone Co. Coal Corp.

SHARPLES, W. VA.

Amennyi be akarna a telepre Utáday: C. & O. vasuton Huntington-nak vagy Charlestonnak szemben, St. Albans, W. Va-ban kell kiszállni.

Boone County Coal Corp.

SHARPLES, W. VA. 953